

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav Dálného východu

Bakalářská práce

Marie Vildová

Vnímání homosexuality v současném korejském filmu

Perception of Homosexuality in Contemporary Korean Cinema

Praha 2014

Vedoucí práce: Mgr. Vladimír Glomb, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších z uvedených zdrojů.

V Praze dne 31. 7. 2014

.....

Jméno a příjmení

Děkuji Mgr. Vladimíru Glombovi, Ph.D., za odborné vedení diplomové práce, za připomínky a zejména za cenné rady a poznatky, které přispěly k vypravování této bakalářské práce.

Mé poděkování patří také konzultantce mé bakalářské práce, Doc. PhDr. Miriam Löwensteinové, Ph.D., za cenné připomínky a rady, které mi poskytla během konzultací.

Abstrakt

Hlavním předmětem bakalářské práce je prezentace homosexuality skrz korejská filmová díla a její vnímání širokou veřejností.

První část je věnována především korejské homosexuální komunitě, jejímu vzniku, organizacím, ale i menšímu historickému úvodu, který by měl poukázat, že Korea nebyla vždy homofobní zemí.

Druhá část práce se soustředí na filmovou produkci, její vývoj a v také na stručné rozborů několika filmových děl. Na jejich hlavní motivy, postavy a jaký zanechaly ohlas.

Klíčová slova

homosexualita, queer filmy, LGBT, veřejné mínění, hnutí za lidská práva, gayové, lesbičky

homosexuality, queer movies, LGBT, public opinion, human rights movement, gay, lesbian

Obsah

Úvod	7
1. Otázka homosexuality v korejské společnosti.....	9
1.1 Stopy homosexuality v historii Koreje	11
1.2 Formování homosexuálních komunit a aktivistických organizací	14
1.2.1 Terminologie	15
1.2.2 Organizace	17
1.2.3 Místa určená pro homosexuály.....	20
2. Média jako hybná síla společnosti.....	21
2.1 Vznik korejského filmového průmyslu.....	23
2.1.1 Cenzura filmů	24
2.1.2 Dovoz filmů.....	24
3. Vnímání homosexuality v současném korejském filmu	26
3.1 Období neviditelnosti.....	27
3.2 Období kamufláže 1998 - 2005.....	30
3.2.1 Bungee Jumping of Their Own – zobrazení homosexuality v heteronormativním provedení.....	31
Nové tisíciletí, nové naděje	32
3.2.2 Road Movie	33
3.3 Období fenoménu 2005 – po současnost	35
3.3.1 King and the Clown.....	36
3.3.1.1 Korejský fenomén zvaný kkočchminam	37
3.3.1.2 Yaoi.....	39
3.3.2 Antique	40
3.3.3 A Frozen Flower.....	41
4. Kim Čo Kwangsu	44

4.1	Boy Meets Boy	44
4.2	Just Friends?	45
4.2.1	Zákaz homosexuality v korejské armádě.....	46
4.2.2	Ratingová kauza Just Friends?	47
4.3	Two Weddings and a Funeral – otázka falešné svatby a legalizace sňatku.....	50
5.	I Song Hŭiil	53
5.1	No Regret.....	54
5.2	White Night.....	57
6.	Lesbičky v korejské společnosti	60
6.1	Nedostatek filmů s lesbickým podtextem.....	61
Závěr.....		64
Seznam zdrojů		66

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala téma homosexuality v Jižní Koreji, které na naší akademické půdě nebylo doposud dostatečně probádáno. V Korejské republice se tato problematika dá považovat za jedno z nejkontroverznějších témat v současné korejské společnosti. Za posledních několik let zažila Jižní Korea prudký vývoj, který se nedá nazvat jinak, než malý ekonomický zázrak. Nedá se ale popřít, že v některých oblastech, se o nějakém pokroku ještě mluvit nedá a to především v oblasti sociální. LGBT komunita byla hodně dlouhou dobu utlačována médii, vládou i veřejností. V důsledku nedostatečné informovanosti a mylným předsudkům vůči homosexuálům je tato sexuální orientace často opovrhována a brána jako psychická nemoc. Aby Korea neztratila svou tvář takzvané „dokonalé země“, snaží se působit dojmem, že ji tato takzvaná nemoc nikdy nepostihla a proto není možné, že by homosexualita v jejich zemi existovala. Můžeme se setkat se spoustou lidí, kteří svou orientaci tají a snaží se žít podle toho, jak se od jejich společenského kodexu očekává. Strach z odmítnutí ze strany nejbližších nebo nařčení z deviace aj., to vše jsou důvody, proč homosexuálové raději potlačují to, co je pro ně přirozené. Je nemožné tvrdit, že je to pouze Korea, kde to takto funguje. Setkáme se se spoustou zemí, kde je situace podobná a pro to, abychom jejich postoj pochopili, je nutné nejprve se dozvědět něco o jejich historii, společnosti a náboženském přesvědčení.

Z toho důvodu svou práci nejprve začínám historickým úvodem, abychom mohli srovnat otázku homosexuality v dobách minulých a současných. Nadále budu postupovat do dnešní doby, kde poukážu na činnost aktivistů a na různé organizace, které vznikly za cílem prosadit svá práva a nakonec na filmový průmysl, s jehož pomocí by se dalo efektivně prezentovat téma, které bylo dlouho tabu. Malé pokroky zaznamenáváme teprve teď, kdy mladší generace přestávají být tak předpojaté jako ty starší a to především vlivem médií jako je internet a televize, kde se mohou setkat se záležitostmi, o kterých se doposud nemluvalo. Homosexualita je právě jednou z nich.

V minulosti se lidé věnovali především čtení knih, kde mohli získávat informace a díky nim si utvořit názor na věc. Bohužel v současnosti zájem o knihy upadá a lidé se raději podívají na film, než aby strávili večer s knihou. Z toho důvodu jsem si vybrala film jako zdroj informací, který by mohl sloužit jako klíč pro odbourání předpojatosti veřejnosti vůči gayům a lesbičkám.

Cílem mé bakalářské práce je vysvětlit problém homosexuality v Korejské republice a její prezentaci skrz filmová díla, která v současnosti přibývají. Náplní práce budou především filmy, které vyšly od roku 2000 až do současnosti.

Vzhledem k tomu, že řeším tematiku filmového průmyslu, bylo nezbytné zmínit i dobu před těmito filmy pro vytvoření představy, jak fungoval filmový průmysl a jak na tom byly filmy s homosexuální tematikou před rokem 2000. Proto je pár krátkých kapitol věnováno i těmto oblastem.

Mým hlavním pramenem jsou samotná filmová díla, od nichž se budou odvíjet jednotlivé charakteristiky, jejich motivy, obsah a popřípadě problematika, na kterou režiséři pomocí filmu poukazují. Setkáme se ale i s filmy, které byly spíše komerčním produktem, a využití tematiky homosexuality byl pouhý reklamní tah. Další, větší úsek bude věnován dvěma režisérům, kteří jsou v současnosti reprezentativní osobnosti působící v oblasti queer filmů.

Z důvodu nedostatku pramenů, především knižních, jsem odkázána na spolupráci s dalšími zdroji v podobě jiných odborných prací napsaných na toto téma a na internetové zdroje. Veškeré zdroje jsou uvedeny buď jako poznámka pod čarou, pro snadnější nalezení toho, kde se určitá informace vyskytla nebo v seznamu použitých zdrojů. V seznamu zdrojů jsem uvedla jména autorů a názvy jejich děl v angličtině. V případě korejského zdroje jsem uvedla pouze jméno v českém přepisu a ponechala název v původní verzi pro jeho jednodušší dohledání.

Práce obsahuje dvě části, kde se jedna věnuje korejské homosexuální komunitě a druhá, objemnější část se už věnuje filmům samotným. Vzhledem k tomu, že spousta filmů oficiálně nevyšla v České republice, ponechala jsem anglické názvy, které jsou běžně užívané při vyhledávání v různých světových filmových databázích. Pro snadnější orientaci v textu jsou navíc názvy filmů psány kurzivou, v závorce je pak možné nalézt jeho název v české vědecké transkripci, korejský název a rok, ve kterém byl vydán. Veškeré přepisy jsou uvedeny v české vědecké transkripci.

1. Otázka homosexuality v korejské společnosti

Homosexualita je něco, co existovalo, existuje a bude existovat. Po dobu lidské existence se utvořily určité normy, kdy za přirozený považujeme vztah mezi mužem a ženou. Dá se říct, že pro mnoho zemí to byl především vliv náboženství, který v lidech vzbudil a zakořenil myšlenku, že cokoliv, co neodpovídá normám, je divné a nepřirozené. Jeden z hlavních důvodů, proč je pro Korejce těžké přijmout homosexualitu, jsou konfuciánské hodnoty, které jsou hluboce zakořeněné ve společnosti. I když je současná společnost více otevřená světu a přebírá nejrůznější světové trendy, tradice rodiny má stále silnou váhu pro společnost. Je to něco, co považují za tradiční věc a pečují o ni. Konfucianismus ovlivňuje korejský patriarchát a dává důraz na povinnosti vůči rodičům a rodině. Tradičně platí, že muži jsou hlavou rodiny. Jejich povinností je oženit se a mít děti, kterým pak předávají jméno a tradice a spoléhají na to, že jejich potomci budou pokračovat v rodu. Tento zaběhlý koloběh by měl fungovat a právě homosexualita je překážkou, se kterou se jisté rodiny nedokáží smířit. Homosexuální pár nemůže mít potomky, a proto je rodová linie přerušena. V případě, že se tedy narodí dvěma lidem člověk, který je homosexuál, berou to jeho rodiče jako životní prohru. Neboli podle jejich sociálního mínění jako rodiče selhali. První překážkou, proč se nepřiznat ke své sexuální orientaci, je rodina, za ní následuje strach z nenávisti, předpojatosti a odmítnutí ze strany přátel či kolegů z práce. V některých případech dokonce to, že by mohli ztratit své postavení ve společnosti. Všechny tyto aspekty homosexuálům brání „přiznat barvu“ a tak si raději zvolí žít dvojí život, aby jejich identita zůstala utajena. V Koreji sice nikdy nebyl a není zákon, který by se stavěl proti homosexualitě, ale přesto v nás může postoj společnosti budit dojem, že to zakázané je. V kontextu moderní doby je homosexualita často vnímána jako choroba, mentální porucha a hřích. Na začátku 80. let byli homosexuálové mylně pochopeni jako přenašeči pohlavních chorob. I toto je jedna z příčin, proč téma homosexuality bylo dlouho tabu. Jiná sexuální orientace je označována za perversi a to z důvodu neznalosti příčin vzniku a způsobu projevování homosexuality. Někteří Korejci ji vidí jako genetickou poruchu, jiní zase jako duševní nevyrovnanost. Snad nejčastější je však vnímání homosexuality jako perverzního chování, které si lidé volí a můžou ho tak kdykoliv zastavit pomocí své vůle. Pokud se o tom tématu začalo mluvit, častou odpovědí bylo, že v Koreji takoví lidé neexistují a že se jedná o „problém cizinců“. Dokud byl tento

„problém“ neviditelný, tak bylo pro Korejce snadnější jej ignorovat. Homosexualita a jiné sexuality, než heterosexualita byly prakticky ignorované a znamenaly tabu pro společnost v Jižní Koreji. Dokonce dříve, pokud se nahlédlo do některých slovníků, tak bylo možné narazit na definice, které homosexualitu označovaly za „sexuální perversi“ nebo jako „nepřirozeně se zamilovat.“¹ Na nátlak aktivistů musely být slovníky přepsány a znovu vydány. Než ale začnu hovořit o různých LGBT² organizacích, ať už v minulosti tajných nebo těch, které současně aktivně působí, jako aktivisti, bylo by dobré se seznámit i s tím, jak to vypadalo v historii a tím vyvrátit všechna tvrzení o tom, že homosexualita nebyla nikdy záležitostí Koreje.³

---

¹ Sanders, Douglas: *Mujigae Korea*, str. 32.

² Zkratka LGBT obsahuje pojmy lesba, gay, bisexuál a transsexuál.

³ Hamilton, Robert: *Queer Identity and Sexuality in South Korea: A Critical Analysis via Male Bisexuality*.

1.1 Stopy homosexuality v historii Koreje

Pokrok a vývoj společnosti jde stále kupředu. Co platilo před rokem, už nemusí platit teď. V nynější době je otázka homosexuality otevřenější, než byla před, dejme tomu, deseti lety. Sō Tongdžin⁴ ve svém textu uvádí „V korejské společnosti nejsou žádné oficiální dokumenty týkající se homosexuality ani tématům jí podobné. Netřeba dodávat, že situace, které poukazují na homosexualitu, jsou oficiálně neexistující. I pokud by se našly nějaké odkazy ze starověké či středověké korejské historie hovořící o homosexuálním chování, nebyly by považované za nic jiného než za pouhé historické poznámky pod čarou.“⁵ Ovšem to, že oficiálně uznané nejsou, ještě neznámá, že neexistují. Korejci si odmítají přiznat, že by něco tak nepřirozeného a nečistého mohli chovat ve vlastní historii. Nečistého proto, že homosexualita je často spojována s pohlavními nemocemi, především s AIDS, který v 80. letech propukl ve velkém ve Spojených státech amerických. Carter J. Eckert podotýká, že Korejci AIDS označili za „americký“ a „cizinecký“ problém.⁶ A co bylo důvodem této odpovědi? Podle jejich slov v Koreji přece homosexualita nikdy neexistovala, tak se nemůže jednat o korejský problém. Toto tvrzení se však dá lehce vyvrátit následujícími případy, které pramení už v dávné historii.

Pokud nahlédneme do knihy *Male Colors: The Construction of Homosexuality in Tokugawa Japan* od Gary P. Leuppa⁷, můžeme se dočíst o faktu, že homosexualita na královském dvoře nebyla ve své době nic prapodivného. Korejští králové do svých služeb brávali eunuchy⁸, o kterých se traduje, že sloužili pro sexuální potěšení. Nicméně známějším a fenomenálnějším příkladem homosexuality mezi muži v dávné historii jsou hwarangové. Oficiálně se jednalo o elitní organizaci mladých válečníků, kteří nesli název hwarangové neboli v našem českém ekvivalentu „výkvět mládí.“ Tito mladíci byli vybíraní na základě jejich vzdělání a krásy⁹ a jejich hlavní úlohou bylo bojovat proti nepříteli. Kromě vojenství prováděli také rituální tance a obřadní modlitby, které měly zajistit blaho státu. Pro hwarangy

---

⁴ Sō, Tongdžin je jeden z nejznámějších homosexuálních aktivistů LGBT komunity. Napsal několik různých spisů a podílí se svou činností na rozkvětu komunity.

⁵ Seo, Dongjin: *Mapping the Vicissitudes of Homosexual Identities in South Korea*, 65-79.

⁶ Eckert, J. Carter: *Epistolary Korea: Letters in the Communicative Space of the Chosŏn 1392–1910. Male Concubinage*, str. 235-245.

⁷ Leupp, Gary P.: *Male Colors: The Construction of Homosexuality in Tokugawa Japan*, str. 17.

⁸ <http://cs.wikipedia.org/wiki/Eunuch>

⁹ v některých dílech (např. *Male Colors: The Construction of Homosexuality in Tokugawa Japan*) je poznamenáno, že používali líčení a jejich oblečení svou krásou až skoro připomínalo dámský šat.

bylo nutné, aby dodržovali pět světských příkázání.¹⁰ Neoficiálně jsou však také spojování s homosexualitou a mužskou prostitucí.¹¹ Ajukai Fusanošin zmínil, že od dob vlády krále Činhunga¹² sloužili na královském dvoře jako sexuální partneři. Nadále podotýká, že v dobách Silly byl pohlavní akt mezi muži něco zcela běžného.¹³ Díky historické analýze Hallim pjölgok¹⁴ se dovídáme, že i zde byli velmi obvyklé homosexuální prakticky mezi vládnoucí třídou Korja a Čosönu.¹⁵ Mezi nejznámější osoby patří: král Mokčong (997-1009), Čchungšön (1275-1325), který si dokonce udržoval dlouhodobý vztah s mužem, jež se jmenoval Wönčchung. Jeho sympatie k němu byly natolik velké, že jej opatřil úřadem a titulem. A v poslední řadě král Kongmin (1352-1374), jehož životem se nechali inspirovat tvůrci filmu *Ssanghwadžöm*.¹⁶

Každopádně, ač se vztahy mezi muži mohly zdát jako běžná věc, ne vždy a ne každý měl pro takové chování pochopení a sympatie. O sillském králi Hjegongovi (765–780) se říkalo, že se narodil s „ženským duchem.“ Traduje se, že rád nosíval dámské šaty a dával raději přednost mužské společnosti.¹⁷ Nakonec byl zabit svými poddanými za svou zženštilost a preferenci stejného pohlaví.¹⁸

Již zmiňovaného krále Kongmina přitahovali muži do takové míry, že si založil svou vlastní jednotku strážců, kterým se říkalo čadžeü (子弟衛). V rámci této skupiny jmenoval pět mužů¹⁹. S těmito mladíky se rád oddával orgiím a za své sexuální záliby získal reputaci zvrhlíka.²⁰

Za dynastie I v období Čosön, kdy směr udával konfucianismus, bylo na homosexuální prakticky pohlíženo konfuciány s odporem. Po pádu Korja došlo k jistým změnám přijímání a praktikování homosexuality. Dynastie I aktivně potlačila působení buddhismu, ustanovila heterosexuální spřízněnost jako státní normu a homosexualitu učinila neviditelnou. Oproti dynastii Korjō lpěla konfuciánská doktrína na rodinné povinnosti, morální askezi a

¹⁰ 1. Sloužit králi s věrností 2. Sloužit rodině se synovskou úctou 3. Být věrný přátelům 4. Neustupovat v boji 5. Zabíjet živé tvory s rozvahou.

¹¹ Pro podrobnější informace v otázce homosexuality hwarangů: Rutt, Richard: *The Flower Boys of Silla*, in: *Transactions of the Korean Branch of the Royal Asiatic Society*. Vol 38.

¹² Činhung vládl v letech 540-576.

¹³ Leupp, Gary P: *Male Colors: The Construction of Homosexuality in Tokugawa Japan*, str. 18.

¹⁴ Song, H.G: The dating of Hallimbuolgok. Hankuk Hakpo, 1989, 56-78.

¹⁵ Song, S., Icard, L. D.: A Korean gay man in the U.S. Journal of Gay and Lesbian Social Services.

¹⁶ V anglickém překladu *A Frozen Flower*.

¹⁷ Na tento fakt poukazuje i kronika buddhistického mnicha Irjōna, viz Löwensteinová, Miriam; Zemánek Marek: *Samguk jusa - Nepominutelné události Tři království*, str. 111-112.

¹⁸ Lee, Jooran: *Remembered Branches: Towards a Future of Korean Homosexual Film*, str. 273-281.

¹⁹ Hong Čun (洪倫), Han An (韓安), Kwön Čin (權璿), Hong Kwan (洪寬), No Sön(盧瑄).

²⁰ Rutt, Richard: *The Flower Boys of Silla*, in: *Transactions of the Korean Branch of the Royal Asiatic Society*. Vol 38, str. 58., Yun, Gahyeon: *Do Human Right Exist for Korean Gay and Lesbians?*, str. 3.

sebeovládání vlastních citů. Konfuciánská střední třída považovala homosexualitu za něco nekalého a je těžké dohledat písemnosti, které by se toho týkaly, protože to nebyla věc, kterou by literáti zapisovali.

V historii Koreje nacházíme i důkaz o lesbičkách. Tento dokument je zachován v kronikách dynastie Čosŏn²¹. Král Sedžong dne 24. října 1436 svolal poradu, kde se diskutovalo o jeho snaze Pongssi a jejím lesbickém poměru. Její provinění spočívalo v tom, že „napodobovala“ heterosexuální styk se ženou. Byla obviněna za to, že pravidelně spala se svojí služebnou a věnovala se ženám více, nežli svému vlastnímu manželovi. Když se potvrdilo, že jsou spekulace skutečné, byla na radu králových ministrů zbavena svého postavení a vyhnána z paláce. Samozřejmě důvodem bylo chránit čest a důstojnost rodiny a královského trůnu. Jako řešení bylo prohlášeno, že musí být z paláce vykázána a jako důvod byla uvedena porucha charakteru, čímž byla extrémní žárlivost a lhaní.²²

Naprosto nejtěžší je nalézt materiály, které by obsahovaly záznamy o nižší vrstvě. Literáti takovéto věci nezapisovali, a proto pro nás nejsou k dispozici žádné knižní zdroje. Avšak orální tradicí se předávaly různé příběhy, jež vypráví o sexuálním poměru mezi muži. Ve spojitosti s nižší vrstvou lze hovořit o tzv. „namsadang“, kteří jsou také spojováni s pojmem homosexuality v dějinách Koreje. Termín namsadang se používal především v souvislosti s divadelními, kočovnickými herci. Kromě bavení lidí bylo i jejich poselstvím vydělávat peníze pomocí prostituce. Ačkoliv bylo známo, že namsadang praktikovali homosexualitu, tak neexistuje žádný důkaz toho, že by to jejich publikum, tvořené prostým lidem, nějak trápilo. Tato skupina mezi sebe nepřijímala ženy a byla výhradě tvořená muži. Protože jim chyběl ženský prvek, byla skupina dělená na dvě podskupiny, kde jedna zastávala mužskou úlohu – manžel a druhá právě tu ženskou - manželku. Zastávali nejen ženské role, co se divadelních představení týče, ale prvek ženy zastávali i v sexuálním slova smyslu.²³

Jak vidíme, homosexualita nadále přetrvávala, ale s normami, které byly ustanoveny pod vlivem konfucianismu, byla její existence postupně „odstrkovaná do kouta“ a utajována. Tím se postupně dostáváme v historii dál, kdy se z Koreje stává nynější homofobní společnost, které ani příchod a vliv křesťanství v tomhle ohledu nijak nepomohl. Homosexualita a sexuality jiné, než heterosexualita byly prakticky ignorované a pro společnost znamenaly tabu.

---

²¹ 1392 – 1910.

²² Yun, Gahyeon: *Do Human Right Exist for Korean Gay and Lesbians?*, str. 4.

G. Haggerty; J. Beynon; D. Eisner: *Encyclopedia of Lesbian and Gay Histories and Cultures: An Encyclopedia. Gay histories and cultures*. Vol. 2, str. 427.

²³ Murray, Stephen: *Homosexualities*, str. 168-171.

Kim Y.; Hahn S.: *Homosexuality in Ancient and Modern Korea*, str. 62.

1.2 Formování homosexuálních komunit a aktivistických organizací

Po historickém exkursu se věnujme již pouze období soudobé společnosti, která prodělala dlouhodobý vývoj a prošla si několika změnami týkající se přijetí homosexuality. Jak již bylo řečeno, vlivem konfucianismu, křesťanství a potlačování tohoto tématu se v korejské společnosti dlouho nesmělo mluvit o homosexualitě. Rozhodně to nebylo oficiálně zakázáno, ale lidem bylo do mysli vštípeno, že se o tom prostě mluvit nemá. Vskutku to mohlo působit, jako kdyby skutečně nikdy nic takového neexistovalo. Všechna setkání probíhala zcela tajně za účelem, aby se nic nedostalo na povrch a všichni tito lidé tak mohli spokojeně žít svůj druhý život. Začaly vznikat různé kluby, bary a později i skupiny lidí stejného sexuálního zaměření.

Až v polovině 80. let, kdy se společnost začala pomalu demokratizovat, se homosexualita stala legitimním, politickým tématem. Předtím byli homosexuálové vnímáni jako deviantní, patologičtí a sodomští členové společnosti, kteří si tento styl „vybrali“.²⁴ Protože byla homosexualita brána jako nemoc, počítalo se tedy s tím, že se dá léčit a členové rodiny řešili tím, že svého homosexuálního příbuzného nutili mermomocí se oženit/vdát, neboť věřili, že právě toto je cesta k vyléčení. Špatné pochopení a přijetí společnosti je právě to, za co se snaží nejrůznější organizace bojovat, protože takovéto jednání společnosti se dotýká i jejich lidských práv. Lidská práva v tom směru oficiálně omezená nijak nejsou. Jinými slovy, v žádném korejském zákoně není nic o tom, že by člověk nesměl být sexuálně zaměřený na stejné pohlaví. Korejská společnost a její přijetí homosexuality je hlavní problém, kterého se LGBT komunity snaží zbavit a různě jim dát najevo, že nejsou žádní sexuální devianti ani lidé s mentální či nakažlivou chorobou. Nyní bych ráda poukázala na vývoj komunit v Korejské republice a zmínila nejdůležitější organizace, které postupem času vznikly, stejně tak i významnější místa, ve kterých homosexuálové hledají útočiště.²⁵

---

²⁴ Bong, Youngshik D.: *All Koreans are Equal, but Some Koreans are More Equal than Others: The Political Representations of Homosexuals in South Korea*, str. 1.

²⁵ Viz kapitoly 1.2.2 Organizace, str. 17; 1.2.3 Místa učená pro homosexuály, str. 20.

1.2.1 Terminologie

Dvacáté století bylo pro Koreu vůbec jejím nejtěžším obdobím, kdy nejprve čelila od roku 1910 japonské okupaci a poté v letech 1950-1953 válce, která propukla mezi Severní a Jižní Koreou. Společnost potřebovala čas na regeneraci a pro řešení otázky homosexuality nezbyl žádný prostor. Nicméně přesto se homosexuálové dostávali do podvědomí společnosti a vzniklo pro ně hned několik označení, ale pro pořádek uvedu jen ty nejzákladnější z nich.

Terminologie se různě vyvíjela a obměňovala, některé, se už téměř ani nepoužívají a jiné se pro změnu ustálily a jsou frekvenčně používané. Naprosto nejzákladnějším se stal termín tongsöngädža (同性愛者 = ten, který miluje stejné pohlaví). Je jedním z nejčastěji používaných termínů určených pro označení homosexuální osoby. Nalézáme jej jak v běžné řeči, tak i v odborných textech. Společně s ním se užíval i druhý, podobný název tongsöngjönädža (同性戀愛者). Doslova to znamená „milovník stejného pohlaví“. Od prvního se ale liší v tom významu, že využití pro něj máme pouze, pokud se hovoří o sexuálních tužbách. Právě z tohoto důvodu byl název kritizován aktivisti LGBT, protože naznačuje, že homosexualita je výlučně založená na sexuálních touhách jedince.^{26, 27} Pokud toto označení použil heterosexuál, působilo ono slovo s jakýmsi hanlivým nádechem. Raději se tedy téměř nepoužívá a v médiích se pro pojmenování lesbické a gay populace používá právě ten první – tongsöngädža, který má sice stejný význam jako slovo předtím, ale jeho nuance je víc neutrální. Existuje ještě jeden termín, který uvádí spousta textů. Například jeho vysvětlení uvádí Bong. D Yöngsik²⁸ - Původ slova není zcela známý, ale nejznámější vysvětlení je, že vzniklo ze slova ilban (一班), které v korejštině označuje něco normálního, běžného nebo také nese význam „první třída“, „veřejnost“ či „univerzální“. Jeho opakem je iban (二班), který už podle předchozího termínu označuje něco sekundárního, podřadného, čímž na sebe homosexuální komunita poukazuje.

²⁶ Sö, Tongdžin: *Inkwön, siminkwön kürigo seksjuöllitchi: hanguküi söngdžök sosudža undonggwa džöngčchihak*, str. 75. Mapping the Vicissitudes.

²⁷ Hamilton, Robert: *Queer Identity and Sexuality in South Korea: A Critical Analysis via Male Bisexuality*, str. 63.

²⁸ Bong, Youngshik D.: *All Koreans Are Equal, But Some Koreans Are More Equal Than Others: The Political Representations of Homosexuals in South Korea*, str. 2.

V oblasti kultury, kde se jedná především o filmy, festivaly aj. se nejběžněji setkáme s pojmem queer²⁹ (퀴어). Toto slovo v sobě zahrnuje veškeré věci, které jsou „divné“, tudíž homosexuály, transvestity atd. Bohužel tento termín nemá žádný patřičný ekvivalent, a proto musím zachovat jeho původní, anglickou podobu. Z angličtiny se převzala i další slova, která používáme i my v našem jazyce - pro ženy je nejhojněji používán název ledžubiön, ale můžeme se setkat i s označením jösöng tongsöngädža. Ani muži se nenazývají nijak odlišně od termínů, které známe i v naší řeči a to gay (kor. kei) nebo homo. Slovo gay se již běžně používá i v odborných publikacích, i přesto, že v minulosti obsahoval trochu jiný význam.³⁰ Za to slovo homo ještě stále působí s poněkud menším negativním nádechem. Sö Tongdžin uvádí ještě některé další termíny³¹, které se dříve používaly, ale dnes je již v aktivní slovní zásobě najdeme pouze zřídka.

---

²⁹ Zásadní problém termínu queer spočívá v jeho nepřesnosti a otevřenosti, neboť je v zásadě nespecifikujícím označením. V anglickém jazyce slouží nejběžněji jako pojmenování pro něco divného, podivného, výstředního či zvláštního. Jako podstatné jméno pak označuje podivína, alternativně „teplouše“.

³⁰ Termín původně sloužil pro pojmenování muže, jež podstoupil nebo se chystal podstoupit operaci pohlaví. V dnešním významu se používá především pro označení muže, který vypadá zženštile.

³¹ Viz Sö, Tongdžin: *Inkwön, siminkwön kürigo seksjuöllitchi: hanguküi söngdžók sosudža undonggwa čöngčchihak*. Navíc se ještě můžeme setkat s pojmem *jangsöngädža* (兩性愛者), který je označení pro bisexuály a z angličtiny převzatým slovem *türänsüdzendö* = transsexuál.

1.2.2 Organizace

Homosexuální společnost se soustřeďovala především ve velkých městech jako je Soul a Pusan, ale je těžko dohledatelné, jak tato setkání probíhala a jak se vůbec tyto lidé mohli navzájem nalézt. V současnosti mají homosexuálové k dispozici hned několik různých podniků, které není nijak těžké najít. Co víc, žijeme nyní v době, kdy se internet stává důležitou součástí lidského života. Dnes Korejci vědí, v jaké čtvrti se scházejí homosexuálové a i které stránky slouží například k seznamování takovýchto lidí.³² Přenos informací nebyl tak snadný jako je dnes a můžeme se jen domnívat nad způsoby, jak se mohli homosexuálové scházet, když vše bylo prakticky tajné. Dlouhou dobu tudíž neexistovaly žádné významné organizace a lidé se sdružovali výhradě kvůli společným zájmům bez nějakých politických úmyslů.

První by se dalo hovořit o organizaci, která se zdá být nejstarší ze všech. Vznikla v roce 1965 v Tädžonu pod jménem jöunhö - Sdružení taxikářek. Jednalo se o národní organizaci, která měla 1200 členů, kde drtivou většinu členů tvořily právě taxikářky. Jejich schůze se konaly v Mjöngdongu.³³ Na povrch tato společnost působila jako advokátní společnost pro ženy, které vykonávají profese, do kterých bývají zaměstnávání především muži. Členky organizace neprozradily svou homosexuální identitu, ale skrývaly se za slovo „singl“ aneb jako ty, které se nechtějí vdávat. Na začátku 80. let se začalo jednat i o tom, že se stanou oficiální organizací, ale o čtyři roky později se toto sdružení nakonec rozpadlo. Další zajímavostí, na kterou je hodno poukázat, je vznik kavárny Chanel v letech 1960, která se nacházela na stejném místě jako organizace jmenovaná výše.³⁴ Než došlo k řádnější emancipaci žen, existovala spousta nepsaných pravidel, které žena musela dodržovat. Neslušelo se, aby žena kouřila a už vůbec ne na veřejnosti. Právě tato kavárna sloužila jako místo, kde ženy mohly kouřit. A co je hlavní, na tomhle místě se nesměli objevit muži. Právě kvůli tomuto omezení byl nakonec podnik uzavřen. Jeden z mužů snažil dostat dovnitř a byl vyhozen. Takové chování jej rozčílilo, proto rozšířil pomluvu, že v kavárně pěstují marihuanu. Nebylo tomu tak, ale podnik byl po nějaké době, kvůli mnoha problémům, nakonec zrušen.³⁵ Do té doby se však členové pouze scházeli a nebyla žádná snaha vytvořit nějaké politické uskupení, podle kterého by společně mohli bojovat proti neprávě, kterému musí čelit.

³² <http://www.ivancity.com/> je jedna z nejznámějších stránek, která slouží k seznamování homosexuálů a mimoto obsahuje spousty dalších možností.

³³ Bong, Youngshik D.: *The Gay Rights Movement in Democratizing Korea.*, str. 88.

³⁴ Dlouhou dobu sloužil Mjöngdongu jako místo pro setkávání, ale nyní se rájem staly oblasti Čongno, Itchäwön atd.

³⁵ Han, Ju Hui Judy: *Encyclopedia of Lesbian Histories and Cultures*, str. 428.

Nejdůležitějším mezníkem pro homosexuální komunitu byl rok 1987, který znamenal konec vojenského, autoritativního režimu a počátek demokracie v Korejské republice. Do této doby si občané nebyli vědomi existence homosexuálů, a pokud ano, snažili se jí ignorovat. Politická změna však jim ve státě otevřela cestu pro formování různých aktivistických organizací. Díky uvolnění politické atmosféry se lidé přestali tolik strachovat a homosexuálové začali pořádat různá místní setkání mužů, kde se snažili najít vztah s osobou stejného pohlaví. Nejznámějšími místy v centru Söulu pro tato setkání byla oblast poblíž Nagwönu (Čongno), kde komunita započala malé bary a park Tchapol. Předtím, než se ale někdo vydal hledat svého partnera, bylo třeba znát heslo, kterým dával najevo svou orientaci. Homosexuálové se začali pomalu „usazovat“ na místech, kde se cítili dobře, a za příznivějších politických podmínek mohly vzniknout různé organizace, které dnes slouží k boji homosexuálních aktivistů za svá práva.

Devadesátá léta zaznamenala průtrž při vzniku různých organizací, kdy jako úplně první vznikla v roce 1991 lesbicko-bisexuální skupina Sapfö, která byla především pro cizinky pobývající v Jižní Koreji – největší část tvořily Američanky.³⁶ Dva roky poté se členky této skupiny setkaly s několika muži a vyústilo to ve vznik další organizace Čchodonghö, která měla sloužit jako společné hnutí bojující za práva gayů a lesbiček. Pro rozdílné zájmy a potřeby se však organizace v dalším roce rozpadla a rozdělila na Čchingusai³⁷, která slouží pro muže a ženská organizace si po svém založení dala jméno Kchirikchiri, které doslova znamená „Vrána k vráně sedá.“³⁸ V současné době ale vystupují pod názvem Hankuk ledžübiön sangdamso.³⁹

Objevovali se další a další aktivisté, kteří chtěli bojovat za práva homosexuálů s cílem očistit a objasnit pojem „homosexualita“. Další dvě skupiny vznikly přímo na akademické půdě. Rok 1995 je spojen se vznikem Come Together⁴⁰ na univerzitě Jönse⁴¹, kde jako jedni ze zakladatelů figurují osoby, jež je např. Sö Tongdžin či I Huso.⁴² Zakladatelé nalákali své členy pomocí reklamy v novinách, kde je nabádal k tomu, aby se připojili ke gay-lesbickému klubu Come together. Všech sedm studentů, kteří stáli u vzniku klubu, přiznalo svou homosexualitu bez ohledu na to, že univerzita patří mezi poněkud konzervativnější školy. Na

---

³⁶ Sanders, Douglas: *Mujigae Korea*, str. 18.

Encyclopedia of Lesbian Histories and Cultures, editace Bonnie Zimmerman, str. 428.

³⁷ <http://chingusai.net>

³⁸ Kim, YG; Hahn, SJ: *Homosexuality in ancient and modern Korea*, str. 63.

³⁹ V překladu Korejské poradní centrum pro lesbičky. Jejich stránky lze navštívit zde <http://www.lsangdam.org/>

⁴⁰ http://blog.daum.net/come_together

⁴¹ Nutno dodat, že od svého založení je univerzita spojována s křesťanstvím a jedná se o velmi kontroverzní instituci. Dá se říct, že takovéto počínání bylo vskutku odvážným činem, který samozřejmě vyvolal nemalé protesty ze strany věřících.

⁴² <http://gendersexualityhealth.org/people/husoyi.html>

podobném principu vznikla na Söulské národní univerzitě i další organizace vystupující pod jménem Maüm001⁴³, kde ale místo článku v novinách použili vyvěšení letákü, poté, co byla reklama do školních novin zamítnuta.

Všechny tyto organizace spolu navzájem spolupracovaly a společnými silami šířily své poselství mezi ostatní občany. V roce 1995 byla dokonce zřizena organizace Donginhjöp (Hankuk tongsöngädža inkwöndong hjöbühö) = Asociace lidských práv pro homosexuály. Původně vznikla za účelem sjednocení organizací Čchingusai, Kchirikchiri, Come together a Maüm001, ale nakonec se tak nestalo a proto organizace nadále působí samostatně, nebo se nějakým způsobem přeměnily či dokonce rozpadly. Samotná Tonginhjöp ukončila svou činnost roku 1998 a místo ní v současnosti funguje organizace KSCRC.⁴⁴ Většina z výše jmenovaných nadále přetrvávají a svědomitě se ujímají své úlohy. V průběhu let vznikly desítky dalších organizací, které se soustřeďují na oblasti všeho druhu a pro jejich početnost je nebudu ve své práci dále jmenovat.⁴⁵

---

⁴³ Již vystupující pod názvem QIS <http://queerinsnu.com/>

⁴⁴ <http://www.ksrc.org/>, jedním z jejích ředitelü je i I Huso, který se účastnil vzniku *Come Together* na univerzitě Jönse.

⁴⁵ <http://www.queerkoreans.org/> na této stránce se v sekci Resources nachází podrobný seznam veškerých organizací či skupin, které v Koreji existují.

1.2.3 Místa určená pro homosexuály

Nelze zcela s přesností říct, kdy v Koreji vznikl první gay bar, ale jejich vznik se odhaduje někdy v rozmezí poloviny 70. let až kolem počátku 80. let. Mezi nejdůležitější oblasti patří Čongno, Itchäwön a Sinčchon/Ihwa. V Čongno to jsou především Nagwöndong a Tongüdong, které patří mezi nejstarší oblasti pro setkání homosexuálů.

První bary vznikaly právě v oblasti Čongno. Postupem času to pak nebyly už jen bary, ale později přibyla i divadla, různé kluby a sauny. Spousta z těchto míst byla nějak skrytá, aby bylo těžší je odhalit. Tudíž pro nováčka, pokud to bylo možné, bylo lepší mít s sebou doprovod nebo se dovolat někomu, kdo by vás vyzvedl a dovedl na místo.⁴⁶

Druhou proslulou oblastí je Itchäwön. Pokud se člověk chce setkat s lidmi nejrůznějších národností a ochutnat cizí kuchyň, potom právě Itchäwön je tím správným místem. V otázce homosexuality má toto místo však i druhý význam. „Homo Hill“ je anglicky nazývané místo, které je pro homosexuály srdcem Itchäwönu, a jak už obě slova napovídají, jedná se o ulici, po které když stoupáte, tak si můžete vybírat ze široké škály nočních klubů.⁴⁷

Podniků vyhrazených pro lesbičky je prozatím o něco méně a mnohé z nich lze najít v okolí dívčí univerzity Ihwa, kolem univerzity Hongik nebo v Sinčchonu, kde je mezi komunitou známý bar zvaný Monghwan. Samozřejmě je pro ně možnost návštěvy i některých klubů v již jmenovaných oblastech Čongno a Itchäwön.⁴⁸

---

⁴⁶ Jhoty, Benjamin: *East meets west in Itaewon's gay enclave*, Korea Herald, September 7, 2001.

⁴⁷ <http://mygaytravelguide.com/gay-guide-seoul-1640>, <http://queerkorea.weebly.com/itaewon.html>

⁴⁸ Stránka poskytující mnohem podrobnější rozpis jednotlivých podniků a mnoho dalšího <http://www.utopia-asia.com/>

2. Média jako hybná síla společnosti

Bohužel činnost organizací a vznik různých zázemí byl jen počátek boje proti neprávům a diskriminaci. Bylo potřeba, aby homosexuálové našli efektivní způsob, jak společnosti ukázat, že i oni jsou lidé a tudíž jim náleží právoplatné místo ve společnosti. Objevili hned několik cest, kterými se chtěli drát kupředu a hlásat svou pravdu. Začala vycházet řada časopisů, např. Buddy⁴⁹ a Ttodarün sesang, jejichž autoři se pokoušejí společnosti přiblížit svůj život, životní styl a změnit tak jejich názor a postoj vůči homosexuální komunitě.

Časopisy byly přímá forma propagace, ale ne tak úspěšná. Homosexuální prvky se začaly objevovat i v knižních dílech, které jsou v současnosti posuzovány různými badateli, jež se zajímají o tuto tematiku. Dle Gabriela Sylviana převládala v 80. letech poezie a později v 90. letech přišly na řadu romány.⁵⁰ V obou těchto obdobích bylo možné se setkat spíše jen s náznaky homosexuality.⁵¹ Autor se snažil jemnými a nepřímými náznaky naznačit vlastní sexualitu a touhu, která byla odlišná od té heterosexuální. Problémem je ale to, že díky své nepřímosti bylo poselství často v básních a novelách přehlédnuto. A pokud nebylo, tak úmyslná ignorace literárních děl s takovou tematikou zamezila, aby si tyto romány a básně našly cestu na veřejnost. Momentálně nejznámějším příkladem je básník Ki Hjongdo⁵², který své touhy ventiloval v básních. Protože se literatura potýkala s tímto tématem opravdu jen zřídka, nepomohlo to nijak k budování povědomí o homosexualitě v kulturním rozměru. Momentálně probíhají různé výzkumy v této oblasti, které se snaží probádat různorodá díla, která v minulosti vyšla. Pozoruhodný je fakt, že zatímco záznamy z dynastie Han v Číně oslavovaly mužskou homosexualitu mezi aristokraty, v japonské literatuře byla tradičně obsazena bisexualita v dílech jako je *Příběh prince Gendžiho* (源氏物語, počátek 11. století) od Murasaki Šikibu (紫式部) a *Největší rozkošník* (好色一代男, 1682) od Ihary Saikakua (井原 西鶴). Koreji však není žádná klasická ani kanonizovaná literatura, která by pojednávala o lásce ke stejnému pohlaví.⁵³

Opravdu nápomocným a silným nástrojem byl nástup mediálního průmyslu a rozvoj korejského filmu, který byl tím správným klíčem k ovlivnění široké veřejnosti. Protože výzkum jednotlivých literárních děl ještě nestihl tolik pokročit, vybrala jsem si pro svou

---

⁴⁹ <http://buddy79.com/>

⁵⁰ Rozhovor s Gabrielem Sylvianem, který je mimo jiné zakladatelem projektu Korejská gay literatura <http://www.ktlit.com/more-with-gabriel-sylvian-korean-glb-t-literature-2/>

⁵¹ V současnosti se pracuje na rozboru některých takových děl, pro představu viz <http://thethreewisemonkeys.com/2012/09/25/queering-korean-literature-author-and-activist-yi-gwang-su/>

⁵² <http://thethreewisemonkeys.com/2010/05/17/gi-hyeong-do-a-misunderstood-modern-gay-korean-poet/>

⁵³ Grossman, Andrew; Lee, Jooran: *Memento Mori and Other Ghostly Sexualities, New Korean Cinema*, str. 180

bakalářskou práci právě filmy, které lze považovat za nejúčinnější prostředek k propagaci homosexuality. Použití vizuálních obrazů se zdá být nejjednodušší proces, kterým lze zaujmout publikum a prezentovat tak některé myšlenky, které v písemné podobě mohou být snadno ignorovány, ať už úmyslně nebo omylem. Pro celkové pochopení homosexuálního filmového průmyslu a jeho počátcích je potřeba nastínit v hrubých rysech filmovou historii a události, které se děly na pozadí doby, o které budu mluvit.

2.1 Vznik korejského filmového průmyslu

Nejprve to byla japonská kolonizace, kdy měli Japonci korejskou kulturu, proto i film, pod přísnou kontrolou. Doba od zhruba poloviny 40. let do roku 1950 znamenala pro Koreu období, kdy se nacházela v opravdu nestabilní politické situaci. Došlo sice ke kapitulaci Japonska, což pro Koreu znamenalo volnost, ale nebylo tomu tak. Nejprve přišlo rozdělení dvou Korejí na Jižní a Severní, spolu s krutkou občanskou válkou mezi nimi. V té době se dá jen těžko hovořit o posílení národního cítění. Po válce mezi jihem a severem došlo k období vojenské diktatury prezidenta Pak Čonghüiho, kdy film byl pouhý nástroj režimu. Země, jejíž národní identita byla zničená předchozími událostmi, se po válce snažila poukázat na svou křivdu skrz výtvarné umění, hudbu, filmy, knihy a získat svou identitu a cítění zpátky. Nezbyl tak už žádný prostor pro to, aby mohly vznikat filmy s homosexuálním podtextem.

Mezi první filmové snímky řadíme *Boj za spravedlnost* (Ŭiridžök kutcho, 의리적구토, 1919)⁵⁴ a historické drama *Arirang* (아리랑, 1926). Oba tyto realistické filmy vytvořily základ pro korejskou kinematografii. To byl jen malý krůček k budování filmového průmyslu. Pokud budeme hovořit o časovém období vojenské diktatury, měl korejský filmový průmysl problém vybudovat dostatečnou finanční základnu. Vše vedlo k vydávání nízkorozpočtových filmů, jejichž obsah nebyl dostatečně umělecký ani neobsahoval žádnou hlubší myšlenku, která by zaujala intelektuály. Kritici označovali korejské filmy za vulgární, levné a celý filmový průmysl v Koreji jim připadal ubohý v porovnání s filmy, které vznikaly na západě.⁵⁵

---

⁵⁴ Nejedná se zcela úplně o film, ale o divadelní představení, které bylo nahráno a později promítáno na plátně, ale je kategorizován jako první korejský film. http://www.koreafilm.org/feature/ans_15.asp

⁵⁵ Moon, Jaecheol: *The Meaning of Newness in Korean Cinema: Korean New Wave and After*.

2.1.1 Cenzura filmů

Pak Čonghŭi, který se v roce 1961 ujal vlády za pomoci vojenského puče, trval na tom, aby veškerá média, publikace a zprávy prošly nejprve cenzurou. To dospělo k vytvoření filmového zákona v roce 1962. Tento zákon byl během svého trvání celkem devětkrát reformován, než se v červenci roku 1996 změnil na „Zákon filmové propagace“. ⁵⁶ Díky původnímu zákonu bylo ve filmech zakázáno vše, co by mohlo urazit morální standardy veřejnosti, ale prakticky to byla jen metoda, jak „omezit a kontrolovat“ filmovou produkci ze strachu, aby se neobjevil film, který by obsahoval prokomunistickou myšlenku. Došlo i k zredukování filmových společností, kdy 71 společností byly sloučené do pouhých šestnácti. Korejský film byl najednou hlídán jihokorejskou vládou a stal se politickým nástrojem, což pouze vedlo k tomu, že byla potlačena jakákoliv svoboda a kreativnost. Až do 90. let se režiséři vystavovali riziku zatknutí nebo vyhození z práce, pokud jejich film nějak ohrožoval státní bezpečnost nebo sympatizoval s komunismem. Paquet konstatuje, že ne vždy byl jasný důvod toho, proč byly filmy cenzurovány nebo editovány. Scény, které byly "zdnlivě neškodné" musely nejprve projít editací a materiál, který působil více "rizikověji" musel projít rukama cenzorů. ⁵⁷ Nejprísnejší filmová cenzura probíhala v letech 1973 až 1986. Pak Sŭnghjŏn na ni pohlíží jako na "nejvíce depresivní" éru filmové historie. ⁵⁸ K uvolnění cenzury došlo až s pátou reformou roku 1984.

2.1.2 Dovoz filmů

Strach z okolních vlivů byl natolik vysoký, že zatímco Veřejná etnická komise cenzurovala filmy, Jŏnghwabŏp dokonce limitovala dovoz filmů. Roku 1987 se objevila nová reforma, která vznikla na popud MPEAA ⁵⁹. Naléhala totiž na jihokorejskou vládu, aby uvolnila předpisy, které se týkaly importu zahraničních filmů do Koreje. Do roku 1987 měly povolení importovat zahraniční filmy do Koreje pouze domácí filmové společnosti. I přes četné protesty od korejského filmového průmyslu povolila korejská vláda distribuci hollywoodským společnostem a jejich filmy začaly zaplňovat kina. Ovšem na místní kinematografii to mělo neblahý důsledek a tak to byla právě hollywoodská studia, která

---

⁵⁶ Kim, Hyaejoon: *A History of Korean Film Policies*, str. 353.

⁵⁷ Paquet, Darcy: *The Korean Film Industry: 1992 to the Present*, str. 34.

⁵⁸ Park, Seunghyun: *Korean Cinema After Liberation: Production, Industry, and Regulatory Trends*, str. 16.

⁵⁹ Motion Picture Export Association of America.

dominovala místnímu filmovému businessu a změnila distribuční systém, který krutě ovlivnil místní filmovou produkci kvůli nedostatku finančních zdrojů. Stav krize trval až do roku 1992. V tom samém roce začaly čabŏly, jihokorejské konglomeráty, investovat do filmového trhu, čímž nastal přelom pro korejskou kinematografii. Takováto investice čabŏlů, včetně Samsŏngu, Tău a LG, začala především z důvodu prosperující výroby video přehrávačů a úspěchu videopůjčoven od poloviny 80. let. Tento rok přinesl významné změny, které vedly k šíření menších produkčních společností. Tyto investice trvaly až do roku 1997, kdy i Koreu dostihla tzv. Asijská krize.

3. Vnímání homosexuality v současném korejském filmu

Předchozí kapitolou jsem chtěla stručně poukázat, s jakými obtížemi se potýkal filmový průmysl, a naznačit, že veškeré filmy obsahující zmínky a později motivy homosexuality by se velmi těžko dostaly mezi širokou veřejnost. Cenzoři zakázali zobrazování homosexuality v jakékoliv formě až do roku 1998, přestože do té doby vycházely různé snímky obsahující poměrně drsné sexuální scény, někdy dokonce scény o znásilnění⁶⁰, homosexualita byla striktně zakázaným tématem. Nyní bych se ráda zaměřila na krátký průřez historií prvních filmů s homosexuální tematikou, kterým se podařilo uniknout cenzuře, a na aféru, která měla za důsledek uvolnění cenzury a tím znamenala otevření cesty pro produkci filmů s homosexuální tematikou.

Pro další kategorizaci jsem se rozhodla použít dělení na tři období dle Pil Ho Kima a C. Colin Singera⁶¹, které dle mého perfektně vystihuje jednotlivé časové úseky, jimiž si vývoj queer filmů prošel. Rozdělení je následující:

- Období neviditelnosti 1976 – 1998
- Období kamufláže 1998 – 2005
- Období fenoménu 2005 až po současnost

---

⁶⁰ Sanders, Douglas: *Mujigae Korea*, str. 11.

⁶¹ Kim, Pil Ho, Singer, Colin: *Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage, and Blockbuster*.

3.1 Období neviditelnosti

Doba cenzury a nestability neumožňovala, aby téma homosexuality proniklo do filmu. První období se tedy váže na dobu, kdy se homosexuální komunita snažila skrýt před zraky veřejnosti jako by vůbec neexistovala. Období, kdy vznikaly první bary, kluby a jiné podniky, ale také tajné organizace lidí, o kterých se nesmělo vědět. Korea byla v té době velmi homofobní společností, a proto si tvůrci filmů kvůli sociálnímu tlaku netroufali točit snímky, které by v sobě homosexualitu obsahovaly. Na druhou stranu rozhodně nelze tvrdit, že takové filmy vůbec neexistovaly. Filmový průmysl až do 80. let neoznačil žádný film jako homosexuální a to i přesto, že některé z těchto filmů byly výslovně o homosexualitě.⁶² Ovšem pokud byly, tak se režiséři i producenti snažili záměrně skrýt tu skutečnost a filmy byly točeny tak, aby homosexuální podtext byl skryt před zraky heterosexuálů. Navíc spousta filmů s takovou nevyžádanou tematikou měla nakonec omezené vysílání. Společnost by byla proti takovýmto námětům, a proto se filmový tvůrci snažili ukázat homosexualitu co nejméně nápadným způsobem. Homosexualitu pak tedy vložili do filmu tak, aby byla neviditelná pro oči heterosexuálů a byla rozpoznatelná jen členy publika, kteří byli nějak s homosexualitou obeznámení a schopni jí vnímat.⁶³

Za jeden z takových snímků je považován film *Pollen of Flowers* (Hwabun, 화분, 1972), který nepřímou homosexualitu zobrazuje a je tedy považován za první korejský homosexuální film.⁶⁴ Vedly se však diskuze, zda právě tento snímek lze považovat za prvotní. Filmový magazín Cine21 vznesl námitku, že film *Starting Point* (Sibaldžom, 시발점, 1969) obsahoval prvky homosexuality jako první.⁶⁵ Herec Ha Mjōngdžung jednou prohlásil, že film který natočil jeho bratr Ha Kildžong, ve kterém on sám sehrál roli homme fatale, byl „první gay film v Koreji“.⁶⁶ Je vůbec obdivuhodné, že tento film, který čelí otázkám autority, homosexuality, třídním rozdílům a sexuality všeobecně, byl schopný se vyhnout přísným normám cenzury, které v té době panovaly. Nicméně díky tomu, že tento film čelil ve své

---

⁶² Tsang, Sze-wan: *Unfamiliar time and space: the actualization of sexual identity in Korea*, str. 8.

⁶³ Kim, Pil Ho, Singer, Colin: *Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage, and Blockbuster*. str. 119.

⁶⁴ Úplně prvním gay filmem, který byl kdy na světě natočen, byl německý snímek *Anders als die Anderen* (1919).

⁶⁵ Kim, Pil Ho, Singer, Colin: *Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage, and Blockbuster*. str. 133.

⁶⁶ Kim, Pil Ho, Singer, Colin: *Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage, and Blockbuster*. str. 119.

době mnohem závažnějším a více šokujícím problémům, bylo téma homosexuality kritiky a badateli zcela opomenuto.⁶⁷

Co je, ale nyní více podstatné jsou faktory, které pomohly k pronikání homosexuality na filmová plátna. Již víme, že filmový průmysl si prošel těžkými obdobími kvůli cenzuře, asijské krizi a dovozu cizích filmů. Ač se to může zdát zvláštní, mají tato období i svá pozitiva. Dalo by se hovořit o dvou faktorech, které dopomohly ke vzniku filmů s homosexuálním podtextem. Povšimněme si změny, která se stala roku 1997, kdy došlo k asijské krizi. Pro zemi to nebylo nic pozitivního, ale pro filmovou produkci to mělo i světlou stránku. Čaběly, které doted' investovaly do filmového průmyslu, se rozhodly své investice přerušit, jejich pozici převzaly společnosti rizikového kapitálu, které se nestaraly o to, jaké druhy snímku režiséři a producenti vytváří, ale jediné co je zajímalo, byl zisk z filmů. To poskytlo tvůrcům svobodu a umělecký prostor, což doposud nebylo možné.⁶⁸ Od roku 1999 započal boom korejského filmu⁶⁹ a jeho úspěch znamenal to, že investoři byli více ochotni přijmout jakákoliv filmová rizika. Jinými slovy, padlo omezení tvorby filmu a díky tomu začaly vznikat nové žánry, kdy se ve filmech směly objevovat nové myšlenky a nápady.

Dále tu máme druhý faktor, který nelze opomenout. Jak I Čuran poznamenává, bod zlomu pro homosexuální kinematografii nastal v 90. letech.⁷⁰ A co bylo příčinou? V roce 1997 se strhla aféra ohledně vydání filmu z Hong Kongu *Šťastní spolu* (春光乍泄) od Wong Kar-Wai. Etická komise veřejné produkce (Kongjŏnjulli üwŏnhö, 공연윤리위원회) však zakázala film ještě před jeho vydáním. Wong již předtím získal ocenění za nejlepší režii a měl v Koreji obrovskou základnu fanoušků, takže se komise obávala, že by se myšlenka homosexuality mohla rozšířit mezi mladé lidi a proto film raději zakázala. To samozřejmě mělo za důsledek nespokojené ohlasy jak ze strany médií tak i veřejnosti. Celá tato událost vyvolala řadu diskuzí a ústavní soud nakonec uznal, že cenzurovat filmy ještě před jejich vydáním je porušování ústavy a bylo navrhuto, aby došlo ke změně komise. Etická komise byla totiž schopná cenzurovat veškerý film, který obsahoval byť jen náznak homosexuality.

Nakonec byla její činnost ukončena a byl vydán zákon Kongjŏn pŏp, jehož obsah byl méně konzervativní. *Šťastní spolu* se tak dočkal svého vydání v roce 1998 a stal se filmovým trhákem.⁷¹ Díky příznivějšímu zákonu získali režiséři a producenti svobodu ve vytváření více

⁶⁷ Film zpochybňuje totalitní režim Pak Čŏnghüiho. Více o filmu zde http://www.koreafilm.org/feature/100_51.asp

⁶⁸ Po většinou se témata opakovala a byla předvídatelná.

⁶⁹ Jedni z nejznámějších trháků: Süri (1998), JSA (2000) a Ččingu (2001) atd.

⁷⁰ Lee, Jooran: *Remembered Branches: Towards a Future of Korean Homosexual Film*, str. 279.

⁷¹ Mnohem podrobnější informace lze najít v dizertační práci Lee, Hyungsook: *Between Local and Global: The Hong Kong Film Syndrome in South Korea*.

"dráždivější" a "odvážnějších" filmů. Tato změna umožnila produkci filmů s homosexuální tematikou.

3.2 Období kamufláže 1998 - 2005

Rok 1998 přinesl homosexuální komunitě i další pozitivní vidiny do budoucna. Nově zvolený prezident Kim Tādžung v jednom rozhovoru pro noviny kupodivu projevil vstřícný postoj k homosexuální menšině, když zdůraznil, že i oni jsou součástí společnosti a bylo by nemístné je jakkoliv omezovat. Ve stejném roce dokonce úspěšně proběhl v listopadu první filmový queer festival, který se Sō Tongdžin snažil zorganizovat už rok předtím, ale byl bojkotován místní vládou.

Šťastní spolu byl zproštěn zákazu a nyní se dostáváme k období, kdy se několik mladých filmových tvůrců rozhodlo ozkoušet, do jaké míry je nový filmový zákon schopný přijmout vyjádření sexuality. Začaly vznikat odvážnější snímky, co se sexuality týče, ale režiséři si ještě nebyli zcela jistí, do jaké míry je publikum schopné přijmout téma homosexuality. Nepřipadalo jim jako dobrý nápad ukázat publiku homosexualitu se vším všudy, a tak byla do filmu vložena způsobem, který tvůrcům snímků připadal stravitelný.

Byla vydána některá díla, která způsobila rozpaky ve filmovém průmyslu a zaváhání ostatních filmových tvůrců. Převládla však touha přinést publiku filmy, jejichž tematika byla do této doby zakázaná. Hovoříme-li o době kamufláže, jedná se zde o filmy, kde je téma homosexuality vsunuto do pozadí, aby se zabránilo nákladným hádkám se státními orgány, které mají na starost kontrolování věkové přístupnosti anebo rozporům s homofobními konzervativci. V době kamufláže vznikly dva nejvýznamnější filmy: *Memento mori* (Jōgogōdam dubōnčča ijagi, 여고괴담 두번째 이야기, 1999) a *Bungee Jumping of Their Own* (Pōndžidžōmpūrūl hada, 번지점프를 하다, 2001). Protože se moje práce soustředí především na filmy vzniklé po roce 2000, opustím od charakteristiky prvního ze jmenovaných filmů.

3.2.1 Bungee Jumping of Their Own – zobrazení homosexuality v heteronormativním provedení

Debutový film Kim Täsunga je, dle kritiků a badatelů, o něco více provokativní, než *Memento mori*.⁷² Tento snímek si nepřímo pohrává s tematikou homosexuality a kupodivu se objevil na 10. příčce nejnavštěvovanějších filmů za rok 2001, kdy vyšly filmové trháky jako *Friend* a *My sassy girl*.⁷³

Jedná se o zcela normální, romantický příběh, mezi mužem Sö Inu (I Pjönghön) a ženou In Tchähüi (I Ůndžu). Oba se do sebe okamžitě zamilují, ale bohužel jejich lásku postihne krutý osud. Inu je povinen nastoupit do armády. Tchähüi se rozhodne, že za ním pojede na návštěvu, ale zemře při dopravní nehodě. Tím rozhodně příběh nekončí, vše pokračuje o 17 let později, kdy Inu, který doposud nejevil žádné známky homosexuality, začne pociťovat sympatie k jednomu ze svých studentů Im Hjönbinovi (Jö Hjönsu). Hjönbin není nic jiného, než reinkarnace Tchähüi. Jejich pouto a láska je silnější než společenské konvence a ani jeden z nich není schopný své pocity potlačit. Jejich vztah pokročí do takové míry, že Inu ztratí svou rodinu i práci, ale i tak pokračuje ve vztahu s Hjönbinem. Společně pak odjíždějí na výlet na Nový Zéland. Tam se rozhodnou, že si spolu skončí bungee jumping – ovšem bez lana. Můžeme se domnívat, že jejich společná sebevražda signalizuje reakci na odsouzení společností a jejich touhu se znovuzrodit jako milenci, ve společnosti, která by dokázala jejich lásku přijmout. Překročení sociálních norem ve jménu lásky nepochybně způsobil u některých diváků pocit neklidu. Nejprve divák musí vstřebat, že se jedná o lásku mezi dvěma muži. Dále pak s tím, že je schopný opustit svou ženu a dokonce i dítě jen kvůli své první lásce. Sebevražda a reinkarnace jsou pak prvky, které jsou pro diváka třeshička na dortu. Některé diváky především znechutil právě jistý výskyt homosexuálního podtextu ve filmu. Cílem filmu však nebylo šokovat diváky za použití již zmiňovaných motivů, ale předat jim poselství, které nepřímo hlásá, jak málo rozdílný je heterosexuální vztah od homosexuálního. Stejně jako tento film tak i zastánci práv rovnosti, zejména ti, kteří pracují pro Čchingusai, zdůrazňují, že gayové nejsou tak odlišní od heterosexuálních mužů. Tato strategie ve filmu trochu napomohla k odstranění nejhorších předsudků a potlačení homofobie u některých lidí, kteří si ve filmu mohli všimnout, že hlavní hrdina je ve své podstatě stále stejný, ať už je jeho láskou žena či muž.

⁷² Grossman, Andrew, Lee, Jooran: *Memento Mori and Other Ghostly Sexualities*. Cho, Heup: *The Homosexuality Angle, a hit or Flop*. 14:14-17.

⁷³ Údaj odvozen dle průzkumu <http://www.koreanfilm.org/kfilm01.html>

Nové tisíciletí, nové naděje

Nové tisíciletí však nepřineslo jen čisté filmové kamufláže. Jako batole, které se teprve naučilo chodit, začala postupně i komunita podnikat další, nejisté kroky. Nemělo smysl, aby se homosexuálové schovávali za přetvářku, jako tomu bylo ve filmu *Bungee Jumping of Their Own*.

Samotný rok 2000 znamenal mnoho pokroků. Ve jmenovaném roce v září proběhl druhý filmový queer festival, který se tentokrát obešel bez nějakých bojkotů a co víc, získal i finanční podporu od korejské filmové komise. Sō Tongdžin poznamenává, že bylo prodáno 85% míst a během 10 dnů se festivalu zúčastnilo více jak 10 000 jedinců. Začaly se natáčet krátkometrážní, nezávislé snímky, které by mohly být prezentované na takovýchto festivalech, a bylo jen otázkou, kdy se nějaký vyloženě homosexuální film prodere na velké filmové plátno a zaznamená úspěch v místním box office. Zbývalo však jen, aby se objevil někdo odvážný, kdo by byl schopný prezentovat homosexualitu v plné podobě. Když mluvíme o odvaze, rok 2000 byl plný překvapení, když se herec Hong Sōkčchōn najednou svěřil v jedné televizní show, že je homosexuál. Otázka ohledně jeho sexuality byla položena jen z recese, ale Sōkčchōn ji zcela s vážností potvrdil. Jeho odpověď byla z televizní show vystřižnuta a původně měla pravda vyjít najevo až o 3 měsíce později. Trvalo to ale jen pár dní a pravda provalila v jednom z časopisů. Strhla se vlna diskuzí, veřejnost byla šokována a Sōkčchōn byl vyhozen z televizních stanic jako je MBC a SBS⁷⁴ z důvodu, že by jeho působení mohlo mít negativní vliv na mládež. Pro homosexuální komunitu to byl hrdinský čin a inspirace pro mnoho dalších homosexuálů, kteří sebrali odvahu a podnikli krok k tomu, aby se už dále nemuseli skrývat.

V médiích se pomalu otevírala otázka homosexuality, ale široká veřejnost byla stále zmatená, co by si vlastně pod pojmem homosexuality měla představit. AIDSem nakažené psychopaty, jejichž šířením započne apokalypsa? Možná i takové myšlenky kolovaly myslí po všimnutí si toho, jak najednou média zaplavily zprávy ohledně homosexuality.

---

⁷⁴ Na televizní obrazovky se vrátil v roce 2003 a dnes je jeho homosexualita brána s humorem. Poté, co mu bylo povoleno se vrátit zpátky do televize, se objevil v mnoha televizních show, kde se o jeho orientaci žertovalo v dobrém slova smyslu. Často se taky objevuje po boku některých slavných, mladých hvězd, které mají vliv na mladou populaci (nejhorojněji středoškoláky). Z jedné části dochází k protestu rodičů, kteří stále vidí homosexualitu jako nemoc, která by se tímto způsobem mohla přenést i na jejich ratolesti. Z druhé strany to vede k pozitivnímu přijetí homosexuality mezi mladou generací, která je o něco méně předpojatá, než starší občané.

3.2.2 Road Movie

Bungee Jumping of Their Own byl vcelku úspěšný filmový snímek, ale s tematikou homosexuality si pohrával velmi opatrně. Byl pojat v heteronormativní rovině, aby byl přijatelný širokou veřejností. Úlohy se zhostil Kim Insik, který se rozhodl natočit film *Road Movie* (Rodū mubi, 로드무비, 2002), jež se nebude za ničím skrývat. Co se týče homosexuality, tak ji do filmu obsáhl řekněme až příliš realisticky. Některé scény mohou být totiž pro heterosexuální obecnstvo možná až poněkud nechutné.⁷⁵

Film zobrazuje krutou realitu lidí bez domova a také milostný trojúhelník mezi dvěma muži a ženou. Bezdomovec Tāsik (Hwang Čöngmin) se rozejde se svým milencem a odjede do Söulu, kde se setkává s Sögwönem (Čöng Čchan), který ztratil nejen svou ženu, ale i práci a tak je odsouzen žít na ulici. Tito dva muži se spřátelí a rozhodnou se uniknout ze Söulu výletem do neznáma. Na své cestě potkají prostitutku Ildžu (Sölin), která se k nim připojí a posléze se zamiluje do Tāsika, který ovšem miluje Sögwöna.

Film měl být kandidátem, který rozbourá bariéry mezi veřejností a homosexuální komunitou. Režisér filmu sice vyhrál za tento kousek hned několik cen jako nejlepší nový filmový režisér a Hwang Čöngmin získal ocenění jako nový, nejlepší herec za ztvárnění této role. Přes tyto úspěchy ale film nebyl takovým trhákem – počet lístků prodaných v soulských kinech činí pouhých 16 tisíc kusů⁷⁶, což je poněkud nízký počet. Celkově se tedy film dočkal spíše smíšených reakcí a ohlasů. Lidé totiž nevěděli, co si o tom celém vlastně myslet. Tony Rayns⁷⁷ film vychvaluje a prohlašuje, že perfektně vystihuje krutou realitu toho, jaké to je být gay v korejské společnosti. Dle něj je postava Tāsika „symbol současných korejských gayů“. ⁷⁸ Na druhé straně tu ale máme samotnou gay komunitu, která společně se Sö Tongdžinem film zkritizovala. Nelíbilo se jim totiž, jakým způsobem film homosexualitu zobrazuje a tak uspořádali bojkot *Road movie*.⁷⁹

⁷⁵ Myslím tím především poskytnutí scén zobrazujících homosexuální akt.

⁷⁶ Kim, Pil Ho, Singer, Colin: *Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage, and Blockbuster*, str. 125.

⁷⁷ Filmový kritik z Velké Británie.

⁷⁸ Park, Jinhyung: *Representation, Politics, Ethics: Rethinking homosexuality in Contemporary South Korean Cinema and Discourses*, str. 208.

⁷⁹ Shin, Jeeyoung: *Negotiating Local, Regional, and Global: Nationalism, Hybridity, and Transnationalism in New Korean Cinema*, str. 160.

Pak Činhjŏng se věnuje podrobné analýze, zda tento film vůbec zařadit do kategorie queer filmů.⁸⁰ Spíše nežli *Road Movie* je za první, skutečný queer film považován *No regret* (Huhöhadži anha, 후회하지 않아, 2006), který vyšel až o čtyři roky později. Dle mého ale *Road movie* obsahuje vše, co by queer film obsahovat měl. Vždyť koneckonců zachycuje homosexuální scény a taky stupňující se vztah mezi dvěma muži. Navíc jedna scéna je poněkud typická v oblasti homosexuálních filmů. Ildžu si všimne citů, které Täsik chová k Sögwönovi a snaží se mu promluvit do duše větou, která je typická pro všechny, kteří ještě nepochopili problematiku homosexuality. „To bude jen tím, že jsi ještě nepotkal pravou ženu.“ říká Täsikovi, který však ví, že v tom problém netkví. Větu tohoto typu slýchávají často od svých rodin, přátel nebo od homofobních, náboženských skupin. Jsou to např. hesla typu „Bůh tě vyléčí.“ či „Dostaneš se z toho, až potkáš tu pravou/pravého.“ atd.

Tento film se nedočkal takového úspěchu, jak se původně předpokládalo, ale nehledě na tento fakt film znamenal otevření jakési cesty, po které mohly přijít blockbustery s otevřenou homosexuální tematikou.

---

⁸⁰ Podrobný rozbor filmu: Park, Jinhyung: *Representation, Politics, Ethics: Rethinking homosexuality in Contemporary South Korean Cinema and Discourses*, str. 197-217.

3.3 Období fenoménu 2005 – po současnost

Rok 2005 znamenal menší vítězství pro LGBT skupiny bojující za svá práva, neboť nezávislý vládní orgán – Komise národních lidských práv – ustanovil, aby se dodržovaly demokratické principy a byla chráněna ústavní práva všech občanů.⁸¹ Sestavili anti-diskriminační zákon, který obsahoval i článek o sexuální orientaci a jeho návrh ještě dodneška čeká na své schválení.⁸²

V oběhu už kolovaly filmy s homosexuální tematikou, ale chybělo tomu něco, co by konečně probouralo neviditelnou zeď mezi homofobními diváky a homosexuály. Snímky jako *Bungee Jumping On Their Own* byly moc jemné, *Road movie* zase příliš drsný a filmy z nezávislé scény nedostupné pro širokou veřejnost. Byla potřeba najít něco mezi a to se podařilo filmu *King and The Clown* (Wangüi namdža, 왕의 남자, 2005). Jeho úspěch pak následovaly další filmové trháky – *Antique* a *A Frozen Flower*. V následujících kapitolách se seznámíme i se dvěma režiséry, kteří jsou v současnosti nejaktivnějšími průkopníky v oblasti filmů s queer tematikou, kteří se zaměřují především na reálnou problematiku této sexuální menšiny a kdy jejich působení spadá do éry fenoménu, tudíž doby, kdy se veřejnost začala více zajímat o filmy tohoto rázu.

---

⁸¹ Kim, Pil Ho, Singer, Colin: Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage, and Blockbuster, str. 125.

⁸² Jak už se dalo předpokládat, brzy následoval odpor ze strany konzervativců. Především křesťanské organizace se snažily protestovat nejrůznějšími způsoby, ať už pouličními protesty, peticemi a dokonce i reklamami v novinách, kde varovaly na nebezpečí homosexuality v korejské společnosti, přestože zákon obsahuje i zákon proti rasové či náboženské diskriminaci. Po této vlně protestů bylo jeho schválení odloženo a tak ještě stále není oficiálně přijat <http://www.humanrightskorea.org/2013/comprehensive-anti-discrimination-act-withdrawal-korea-human-rights-situation-back-tracks/>

3.3.1 King and the Clown

Už se zdálo, že filmy s homosexuální tematikou nemají po předchozích neúspěších žádnou šanci přilákat větší část publika a tak se zdálo, že se nestanou kultovními trháky. Náhle však byla Korea zachvácená filmem, který zpočátku vypadal, že má sotva nějaký potenciál. Po předchozích zkušenostech, kdy se spoustě filmů s podobným tématem nepodařilo dosáhnout úspěchu, film *King and the Clown* uchvátil místní box office. *King and the Clown* je nyní řazen jako mezník éry blockbustera pro korejskou homosexuální kinematografii, přestože režisér filmu tvrdí, že homosexuální tematika nebyla jeho cílem.

Ať už to bylo úmyslné, či neúmyslné, číslo sledovanosti, kterou zaznamenal místní box office, bylo více než překvapivé. K údivu veškeré populace tento film překonal rekord místního box office, kdy se po jeho vydání dne 29. prosince 2005 prodalo víc než 12 milionů lístků, což je skoro čtvrtina celé populace. Tento údaj znamenal nový rekord ve své době a pro režiséra filmu hned několik různých ocenění.⁸³ Film ihned rozpoutal nespočetné debaty o filmové prezentaci homosexuality, vedl ke zvýšení počtu homosexuálních filmů na jihokorejském filmovém plátně a vyvolal zpětně zájem o filmové kousky, které souvisely s homosexualitou.

Film *King and the Clown* od režiséra I Čunika je koncipován jako historické drama, jehož děj je posazen do dob Čosönu, 16. století, kdy vládne král Jönsan (Čöng Činjöng). Příběh se točí především kolem dvou potulných akrobatů, kteří v té době byli známí jako šašci. Pouliční bavič Konggil (I Čunki) je krásnější, než kdejaká žena v okolí, a v divadelních hrách proto ztvárňuje ženské role. Jeho „mužným“ partnerem je Čangsän (Kam Usöng), se kterým měl Konggil jakýsi platonický vztah už od jejich dětství. Vzhledem k nešťastné události a náhodné vraždě společně prchají do hlavního města Hanjangu, kde se setkávají s dalšími muži, se kterými se rozhodnout utvořit tým, aby se užívali. Sestaví tak představení pro lidi, kde si utahují z krále a z jeho neblaze proslulé konkubíny. To je však samozřejmě dostane do problému. Dostane se jim ale druhé šance za podmínky, že rozesmějí krále svým představením a ten jim případně udělí milost. Král je nakonec nejen uchvácen jejich představením, ale dokonce se zakouká i do Konggila, což však vzbudí žárlivost u Čangsäna.

Film byl velice pozitivně přijat veřejností a díky němu se více začalo mluvit o homosexualitě, ale otázkou zůstává, jak homosexualitu vlastně zobrazuje. Na homosexualitu není poukazováno přímo špatně, ale homosexuální postavy jsou zobrazeny negativně. Homosexualita je pojatá jako něco „zlého“, dočasného. Král si své dvorní šašky velice oblíbí

---

⁸³ Přehled cen <http://www.cinemasie.com/en/fiche/oeuvre/kingandthec clown/recompenses.html>

a stane se naprosto posedlý Konggilem. Z jeho chování začne ze strany ministrů narůstat odpor proti klaunům, který ale král záměrně ignoruje. Všechny události, které se pak dějí, vedou k tomu, že Konggilova postava funguje jako zlý prvek. Představuje někoho, kdo očaroval krále a kdo je neprivilegovaný, chamtivý. Takováto interpretace je však jen pouhá domněnka. Co se týče zobrazení homosexuality samotné, tak film nedráždí a podtext lásky mezi muži je zobrazen jen okrajově, gay linie příběhu je potlačena a film obsahuje jen jednu jedinou líbací scénu. Přesto je ale více než očividné jaké city k sobě postavy vzájemně chovají díky napětí, které mezi mužským trojúhelníkem koluje. Jisté studie spekulují, že samotný název poukazuje na homosexuální téma filmu. Když se pozorně podíváme na původní, korejský název filmu *Wangŭi namdža* tak v překladu znamená doslova "králův muž". Název nepřímou poukazuje na milostný trojúhelník, kdy slovo "král" reprezentuje jak krále Jönsana, tak i dvorního šaška Čangsäna, který hraje krále v jejich hrách. Označení "králův muž" tudíž dvojnásobně směřuje ke Konggilovi, který je romanticky zapletený s oběma "králi".⁸⁴ Režisér navíc prohlásil, že obraz klaunů v jeho filmu je založen na tradičních, putovních hercích, kteří byli známí pod označením namsadang a kteří jsou spojováni s homosexuálními praktikami.⁸⁵

Před *King and the Clown* bylo promítáno už několik snímků s podobnou tematikou, takže zůstává otázka: Co stálo právě za úspěchem, na kterém mělo velký podíl především dámské publikum? Sin J.⁸⁶ hovoří o fenoménu „kkočchminam“, který má v Koreji stále úspěch i v současné době a o dívčí subkultuře holdující yaoi⁸⁷. Na oba tyto jevy se následně podíváme o něco podrobněji a zjistíme, co stojí za takovým pozitivním přijímáním homosexuality ve snímku *King and the Clown* ze strany ženského publika a co vše následovalo po úspěchu *Wangŭi namdža*.

3.3.1.1 Korejský fenomén zvaný kkočchminam

Tento termín doslova znamená „květinově krásný muž“. Toto označení vzniklo spojením slova kočch = květina a minam = pěkný muž. Na světě bychom snad nenašli jinou zemi, která je víc posedlá krásou než Jižní Korea. Trávení hodin před zrcadlem a zkrášlování bylo vždy otázkou žen, plastické operace sloužily především lidem, kteří to skutečně

⁸⁴ Shin, Jeeyoung: *Male Homosexuality in the The King and the Clown: Hybrid Construction and. Contested Meanings*, str. 93.

⁸⁵ Viz kapitola 1.1. Stopy homosexuality v historii Koreje.

⁸⁶ Shin, Jeeyoung: *Male Homosexuality in the The King and the Clown: Hybrid Construction and. Contested Meanings*, str. 98.

⁸⁷ Dle pravidel je *jaoi* správná podoba přepisu, ale pro ustálenost formy *yaoi* mezi českými fanoušky, budu pracovat s termínem v této podobě.

potřebovali a pokud nešlo zrovna o akutní případ, šlo jen o ženy, které chtěly vypadat lépe pro posílení svého sebevědomí. Doby se ale změnila a tak nás v Koreji nemůže překvapit, pokud v obchodě s kosmetikou potkáme muže, který si vybírá nejrůznější přípravky na pleť, o kterých mnohdy ženy ze Západu nemají ani ponětí.⁸⁸

Prototyp skutečného muže byl někdo, kdo působil statně, byl vysoký a schopný postarat se o ženu a děti. To po jistou dobu platilo i v Koreji, ale řekněme, že ke konci 90. let se cosi změnilo. Přišla korejská vlna – hallju, televizní obrazovky zaplavili možná až moc nádherní muži, které je občas těžké odlišit od žen a řada „obyčejných“ mužů postupně propadli posedlosti krásou. V našem pojetí většinou takové muže označujeme jako metrosexuály, pojmem, jež je často spojován především se jménem David Beckham. Pojmem metrosexuál označujeme heterosexuální muže, kteří se starají o to, jak vypadají, rádi vypracovávají svá těla, nosí oblečení pestrých barev, barví si vlasy a bez mrknutí oka jsou ochotni utratit obří sumu peněz za make-up a oblečení. V našem západním měřítku se spíše než slova metrosexuál dočkávají označení gay. Je tedy zvláštní, že si nyní především dívky a mladé ženy potrpí na muže, jejichž visáž obsahuje jisté ženské prvky a mnohem více i apelují na jeho styl a módu. Přestože pojem kkočchminam nijak neurčuje věk, přesto nejčastějším příkladem tohoto konceptu jsou mladé popové hvězdy. Tento šílený fenomén dochází do takové míry, že chlapi jsou často podrobeni zkrášlování, které v sobě obsahuje nejen barvení vlasů, ale i make-up a dokonce i manikúru, takže pokud je posléze postavíte vedle dívčí skupiny, kdejaký člověk ze západních zemí bude chvíli přemýšlet, kdo z nich je vlastně muž. Tento trend se rozšířil do celé mainstreamové populace a zvýšil se i počet mužů, kteří se stali posedlí tímto fenoménem i mimo televizní obrazovky. Za takových kulturních podmínek se rapidně zvýšila posedlost krásou, prodej kosmetických produktů a i působení plastických chirurgů.

Nutno dodat, že vzhled kkočchminam je mnohdy přirovnáván k vizáži chlapců, kteří se objevují v japonských romantických mangách pro dívky. Tyto typy mužů jsou krásní, některými prvky ve vzhledu lehce zženštilí, romantičtí, něžní a co je důležité, zamilovávají se do dívek, které nejsou ani tak hezké a perfektní – jinými slovy jsou naprostou modlou pro svobodné dívky, někdy i ty zadané.⁸⁹ V letech 1945, kdy došlo ke kapitulaci Japonska a tím k osvobození Jižní Koreje, byl zakázán veškerý import japonské populární kultury, ale japonské

---

⁸⁸ Jeden ze starších průzkumů prokázal, že muži z Koreje utratí za kosmetiku víc, než v kterékoliv jiné zemi <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2204587/The-flower-boys-South-Korea-spend-beauty-products-men-world.html>

⁸⁹ <http://books.publishing.monash.edu/apps/bookworm/view/Complicated+Currents/122/xhtml/chapter8.html>

mangy si nakonec cestu do Koreje našly skrze pirátské kopie. Manga zaznamenala obrovský úspěch a spousta děl byla zfilmovaná a zpracována do podoby dramatu.

Herec I Čunki, jež ztvárnil postavu Konggila, je zářným příkladem kkočchminam. Obsahuje všechny vlastnosti, po kterých dívky touží, ale jedna věc tu chybí. Film *King and the Clown* není žádný romantický příběh mezi mužem a ženou, ale mezi dvěma muži. Tímto se tedy dostávám ke druhému bodu, který je nutné osvětlit a nejspíš i mnohem důležitější pro pochopení toho, proč právě ženy vůbec rády koukají na filmy s homosexuální tematikou.

3.3.1.2 Yaoi

Již víme, že korejská společnost dlouho postrádala jakoukoli toleranci vůči homosexuální menšině. Proto je pozoruhodné, že i přes tento fakt si ženská část populace našla zálibu v žánru yaoi, který si pohrává s homosexuální tematikou. Jedná se o žánr japonského komiksu, který se vyvinul z šónen-ai⁹⁰ a zachycuje vztah mezi dvěma muži či chlapci. Rozdíl mezi šónen-ai a yaoi je takový, že yaoi zobrazuje především explicitní sexuální interakci mezi atraktivními muži. Tento žánr je velice populární v jeho domácí zemi mezi japonskými ženami, ale v průběhu let se mu podařilo se dostat i za hranice Japonska. V současné době má yaoi silnou základnu fanoušků i u nás.

Yaoi se do Koreje dostal i přes zákaz dovozu někdy zpočátku 90. let, několik let předtím, než byl tento zákaz dovozu v roce 1998 zrušen.⁹¹ Jeho oblíbenost vzrostla do takové míry, že se v jeho rámci začaly psát i povídky.⁹² Jak už je nejspíš zřejmé, píše ho právě ženy pro ostatní ženy. Píše prakticky to, co by se dalo psát pro romantické „heterosexuální“ příběhy, ale spousta takových příběhů v sobě obsahuje erotický nádech, které mnohdy už souvisí s pornem. Badatelé se shodli na tom, že při psaní ventilují vlastní touhy a potřeby. Korea a Japonsko jsou země, ve kterých je emancipace žen stále v procesu. Po několik staletí platilo, že žena se má vdát, porodit dítě a „sloužit“ manželovi. Tyto povídky a mangy ženám nabízí způsob jak uniknout patriarchálně založené kultuře, kdy je sexualita ženy omezena pouze na rozmnožování a tudíž ne na žádné sexuální hrátky a rozkoše. Psaní povídek a čtení komiksů

---

⁹⁰ = Chlapecká láska nebo zkráceně v angličtině BL.

⁹¹ Pro více informací ohledně historie yaoi v Jižní Koreji a jeho současné popularity viz:

Hjöl (pseud.): <http://dugoboza.net/tt/index.php@pl=11&ct1=-1.htm>

Kim Mingjōng:

http://weekly.donga.com/docs/magazine/weekly/2006/08/02/200608020500057/200608020500057_1.html

⁹² V současném pojetí především příběhy spojené s hvězdami korejské vlny.

s mužskou „homoerotikou“ lze tedy v psychologickém smyslu vnímat jako vzdor a únik před patriarchálním systémem, ve kterém měly ženy omezenější sexuální život.⁹³

Díky průzkumu z roku 2003 bylo zjištěno, že 45,4% mládeže na homosexualitu narazilo právě díky yaoi a fan-ficím.⁹⁴ Yaoi byl však zkritizován, že se soustředí na milostné aféry, které se zcela odcizují od reality. Homosexualita se pak tedy v příbězích stává jen komerčním produktem. Magazín Buddy⁹⁵ yaoi odsoudil se slovy, že narušuje skutečný obraz reality homosexuálů.⁹⁶ Oproti komiksům totiž ne všichni gayové jsou zženštilí a taky rozhodně nelze všechny považovat za atraktivní, jak to ve všech yaoi komiksech bývá. I přes tento nedostatek se ale můžeme domnívat, že oblíbenost žánru yaoi u žen sehrála velkou roli při úspěchu některých dalších filmů, které následovaly po vydání *King and the Clown*.

3.3.2 Antique

Pokud hledáme adekvátní příklad takového filmu, který je natočen v duchu japonské šónen-ai, pak je to právě *Antique* (Sōjanggoldong janggwačadžōm äntchikchū, 서양골동양과자점 앤티크, 2008), který vznikl na motivy japonské mangy Fumi Jošinagy.

Činhjök (Ču Čihun) se rozhodne si otevřít cukrárnu, kterou pojmenuje *Antique* a průběžně najme jako zaměstnance tři další muže. Ze všech je nejdůležitější postava cukráře Sōnu (Kim Čauk), který je otevřeně gay a má svého milence ve Francii. Sōnu má v sobě podivné kouzlo, které dokáže přimět každého muže, ať už homosexuálního či heterosexuálního, aby se do něj zamiloval. Poněkud homofobní Činhjök je ale jediný muž, který ho kdy odmítl. Přestože film obsahuje homosexuální postavu a některé scény donutí diváka zamýšlet nad tím, zda i další z hlavních postav jsou gayové, vcelku to ani není film o homosexualitě, ale jen šikovný, komerční tah. Během pouhých dvou týdnů od své premiéry bylo totiž dle statistik v domácím box officu zaznamenáno⁹⁷, že na tento film bylo prodáno více než milion lístků. Svým úspěchem se tak zařadil mezi jedny z nejúspěšnějších korejských

---

⁹³ Shin, Jeeyoung: *Male Homosexuality in the The King and the Clown: Hybrid Construction and. Contested Meanings*, str. 100.

⁹⁴ http://www.ohmynews.com/NWS_Web/View/at_pg.aspx?CNTN_CD=A0000303585

⁹⁵ Magazín Buddy vznikl v roce 1998, nejednalo se o vydělečnou činnost a všichni reportéři byli většinou dobrovolníci. Poslední číslo vyšlo v roce 2003 a v současnosti fungují pouze internetové stránky. Časopis obsahoval převážně informace o gay barech, životě homosexuálů a stránky s inzeráty.

⁹⁶ Noh, S: *Reading Yaoi comics: An Analysis of Korean Girls' Fandom*, str. 3.

⁹⁷ http://www.cine21.com/movie/info/movie_id/24011, <http://www.kobis.or.kr/>

filmů a tak je těžké posoudit, zda by tento film měl být vůbec řazen do kategorie queer a LGBT filmů.

Režisér, který má na svědomí *Memento mori*, což byl jeden z prvních komerčních filmu, který v sobě zahrnoval lesbické charaktery, se tentokrát po několika letech nechal inspirovat japonským komiksem. Vytvořil *Antique*, kde probádává tematiku homoerotiky – sexuální přitažlivosti mezi členy stejného pohlaví. Ohledně yaoi a homoerotiky v japonských komiksech vznikly četné akademické práce, proto zde není potřeba se dále zabývat tímto okruhem víc, než by bylo třeba. Důležité je pouze poznamenat, že navzdory tomu, odkud yaoi pochází se i ve své zemi setkává s kritikou v otázce zobrazování homosexuality. Japonsko se navenek jeví jako homosexualitě nakloněná země. Ano, historie homosexuálních vztahů v Japonsku se datuje už někdy v dobách období Heian (平安時代), neexistoval tu žádný zákon, který by homosexualitu zakazoval, a ani náboženství, které by stálo proti. Také v současnosti neexistuje v Japonsku jediný zákon proti homosexualitě, ale to neznamená, že Japonsko je země přeplněná homosexuály. S problematikou se potýká naprosto stejně jako kterákoliv jiná země světa. I v Japonsku se setkáme s narůstajícím počtem aktivistů za práva homosexuálů, kterým se nelíbí, že homosexualita je v médiích vyobrazena buď jen jako parodie nebo v podobě, která ničí pravou podobu skutečnosti.⁹⁸ Vnímání homosexuality japonskými médii a veřejností je tedy často stereotypní a nesprávné jak k tomu může docházet i po zhlédnutí filmu *Antique*.

3.3.3 A Frozen Flower

Do třetice se stal filmovým trhákem *A Frozen Flower* (Ssanghwadžom, 쌍화점, 2008), který během svého prvního týdne vysílání přilákal do kin více než jeden a půl milionu diváků.⁹⁹ Vyvolal obrovský rozruch a svým obsahem se stal jedním z nejkontroverznějších korejských filmů.

A Frozen Flower je založen na historickém podkladu o králi Kongminovi (恭愍王), který je často spojován s homosexuálními praktikami. Král neprojevoval žádný zájem o mladé muže až do smrti své manželky, která zemřela při porodu roku 1365. Poté začal postupně ztrácet zájem o politiku a dle historických záznamů nechal postavit velkou svatyni pro svou zesnulou manželku, pověsil portrét, který sám nakreslil a trávil před ním hodiny

⁹⁸ Mclelland, Mark J.: *Male Homosexuality in Modern Japan. Cultural Myths and Social Realities*, str. 50.

⁹⁹ Statistika nejprodávánějších filmů za rok 2008 <http://www.koreanfilm.org/kfilm08.html>

truchlením.¹⁰⁰ Svůj volný čas začal věnovat nahánění mladých chlapců a také se věnoval buddhismu.¹⁰¹ V roce 1372 si dokonce sestavil tým pohledných mužů urozeného původu, pojmenovaný čadžeü (子弟衛), aby mu sloužili.

Film explicitně zobrazuje homosexuální vztah mezi králem Korja a jeho strážcem Hongnim. Jde o pouhý marketingový trik nebo je to oprávněná interpretace královny minulosti? Někteří badatelé se shodli, že film pouze zkresluje postavu krále. Vztah mezi králem a členy této jednotky je jeden velký otazník. Někteří historikové trvají na tom, že se jednalo o pouhé zvěsti a mladí muži byli skutečně jen jeho bodyguardy.¹⁰² Pokud se ale skutečně oddával homosexuálním praktikám, bylo to pravděpodobně způsobeno mentální nevyrovnaností, kdy se snažil zaplnit prázdné místo v srdci. Kongmin svou první ženu údajně velice miloval a dá se proto předpokládat, že odmítal ostatní ženy. Jak záznamy uvádějí, měl ještě 4 další ženy, které ale po smrti mongolské manželky sotva navštívil.¹⁰³

Samotný film se zaměřuje na podivný trojúhelník mezi homosexualitou, bisexualitou a heterosexuální. Média a diváky ohromily především sexuální scény a homosexualita mezi králem a jeho bodyguardem, ale režisér se k celé věci vyjádřil se slovy, že jeho úmyslem nebylo natočit film o homosexualitě. Prvek homosexuality měl sloužit jen ke zpestření děje. Stejně jako si král Kongmin (Pak Čintchä) založil čadžeü, i ve filmu si král zorganizuje skupinu stráží. Hongnim (Čo Insöng) je vrchním velitelem a také královým milencem. Král je ale nucen se oženit s princeznou (Song Čihjo) z dynastie Jüan a také získat potomka pro pokračování rodu. V zájmu zachování svého vládnoucího postavení nařídí Hongnimovi, aby oplodnil královnu. Tím ale udělá osudovou chybu. Hongnim a královna si mezi sebou začnou postupně pěstovat intimní vztah a král se na Hongnim naštve do takové míry, že svého tehdejšího přítele vykastruje. Hongnim uteče z paláce a nakonec se vrátí, aby krále zabil.

Královna ve filmu reprezentuje prvek heterosexuality a připomíná, jak velkou důležitost nese reprodukční povaha heterosexuality. Pro krále, a rozumějme i běžné korejské muže, je nutné, aby zplodili potomka pro udržení svého rodu. Bohužel ale dochází k vnitřnímu boji krále, který jako homosexuál nedokáže překonat jisté bariéry. Čo John uvádí¹⁰⁴, že není možné, aby se gay jen tak stal heterosexuálním mužem, proto se v případě Hongnima jedná o prvek bisexualy. Hongnim strávil veškerý čas v přítomnosti krále, jeho

¹⁰⁰ Seth, Michael J: *A History of Korea: From Antiquity to the Present*, str. 116.

¹⁰¹ Yun, Gahyeon: *Do Human Right Exist for Korean Gay and Lesbians?*, str. 3.

¹⁰² <http://fivecard.joins.com/m/post/273>

¹⁰³ O Kongminově a jeho podivné smrti vypráví např. Kang, Minsoo: *Of Tales and Enigmas: The Death of King Gongmin: A Murder Mystery*.

¹⁰⁴ Cho, John: *The Wedding Banquet Revisited: "Contract Marriages" Between Korean Gays and Lesbians*, str. 401-422.

sexuální identita byla zmatená a nejasná a ke králi si vytvořil jisté, prazvláštní city. Zde se nám opět projektuje smyšlený názor korejské společnosti, která věří tomu, že homosexualita se dá léčit, a to se také v případě Hongnim stalo. „Vyléčil se“ a propadl kouzlu žen – tudíž kouzlu královny a sexu s ní. Mohlo by taky dojít k dojmů, že film nepřímou zobrazuje boj dvou velkých protipólů. Královna (heterosexualita) je ukazována v tom nejlepším světle, zatímco král (homosexualita) představuje tu nejtemnější podstatu člověka. Homosexuální lidé jsou zobrazováni jako ti zlí, druhořadí a proti přírodě, což by se svým způsobem dalo vypořádat i v prezentaci homosexuality ve filmu *King and the Clown*.

Je vidět, že úspěch *King and the Clown* otevřel novou éru pro homosexuální filmovou kulturu. Viditelnost homosexuality v masmédiích a ve vysílacích stanicích se postupně začala zvyšovat. Ovšem je nutno si povšimnout toho, že lidé začali homosexualitu brát jako vtip nebo také jako „strategii“ pomocí které lze zvýšit sledovanost. Tento jev se netýká tolik ani filmů, jako spíše korejských dramat. Velice oblíbeným se stalo téma „předstírané, falešné homosexuality.“¹⁰⁵ Homosexualita, která byla do té doby opovrhována a přehlížena se tak stala komerčním produktem. To samozřejmě pobouřilo členy LGBT, kdy jejich existence byla brána jako pouhý vtip. Zdá se však, že tímto se společnost stala vstřícnější k filmům, které v sobě zahrnovaly homosexuální tematiku. Znamenalo to inspiraci pro další filmové tvůrce a také motivaci přenést obraz skutečného světa homosexuálů na filmová plátna. *King and the Clown*, *Antique* a *A Frozen flower* se staly skutečnými hity, ale ani jeden z nich nebyl skutečně o homosexualitě. Ve všech filmech prakticky docházelo k mylné interpretaci. Ani jeden z tvůrců nemá skutečné ponětí o homosexualitě ani životní zkušenosti, které by byl schopný prezentovat publiku. Prvek homosexuality v jejich filmech byl tedy jen prvek, který celé věci přidal na zajímavosti. Na filmové scéně queer filmů působí dva režiséři, Kim Čo Kwangsu a I Song Hüil, kteří se otevřeně přihlásili ke své homosexualitě. Jejich filmy mají úspěchy na nezávislé, filmové scéně a jsou promítány na různých světových, filmových festivalech. Jakožto gayové jsou totiž schopní reálně zobrazit homosexualitu ve skutečném světle a prozatím jako jedni z mála se snaží přiblížit široké veřejnosti život homosexuálů skrz své filmy.

---

¹⁰⁵ Nejhojněji se jednalo o dramata, kde se dívka převlékla za chlapce a mužská postava tak pochybovala o své sexuální orientaci. Mezi nejznámější patří například *The 1st Shop of Coffee Prince* (커피프린스 1호점, 2007), *You're Beautiful* (미남이시네요, 2009), *Sungkyunkwan Scandal* (성균관 스캔들, 2010), *To the Beautiful You* (아름다운 그대에게, 2012) aj.

4. Kim Čo Kwangsu

Kim Čo Kwangsu, skutečným jménem pouze Kim Kwangsu, působil po dlouhou dobu jen jako producent filmů¹⁰⁶. Sám prohlásil, že nikdy neměl tendence točit film jako režisér, ale v roce 2008 uvedl svůj debutový snímek *Boy Meets Boy* (Sonjŏn, Sonjŏnŭl Mannada, 소년, 소년을 만나다, 2008), který je založen na příběhu z jeho dětství.¹⁰⁷

4.1 Boy Meets Boy

Snímek *Boy Meets Boy* má pouhých 13 minut, neobsahuje žádné dialogy a jeho děj je doprovázen hudbou. Film je tvořen drobnými symboly a samotné hudební dokreslení bez dialogů nese svůj význam. Nejen, že zobrazuje vzájemné zalíbení dvou chlapců, ale náznaky mají poukázat i na těžkosti a šikanu, se kterými se potýkají jedinci cítící lásku ke stejnému pohlaví v homofobní společnosti. Němost filmu nejspíš signalizuje fakt, že Minsu (Kim Hjesŏng) a Sŏgi (I Hjŏndžin) nemůžou mluvit o svých touhách, oba herci se tak místo mluvení snažili vyjádřit veškeré emoce mimikou. Protože film neobsahuje jediné slovo, mohlo by být těžké poznat, že se jedná o film s homosexuálním podtextem. Nevyskytuje se zde žádný polibek, ani jiné fyzické projevení náklonnosti kromě objetí, které by mohlo být pouze klasifikováno jako přátelské či bratrské. Ovšem děj filmu je občas prolínán písněmi Amora (Je Čiwŏn), kdy nás texty písní utvrzují v tom, že se jedná o lásku mezi gayi.

Film nezaznamenal žádný markantní úspěch, ale většina nezávislých snímků takového rázu bývají většinou promítány spíše na filmových queer festivalech či na festivalech pro nezávislé filmy. *Boy Meets Boy* se ale nakonec dočkal svého vysílání hned v několika kinech¹⁰⁸, což je pro krátké filmy většinou dost neobvyklé a dá se to tedy považovat za úspěch. *Boy Meets Boy* byl pouhý, na pohled poněkud romantický, příběh o lásce mezi dvěma mladými chlapci, kdy může být pro publikum poněkud těžší vysledovat skrytou zprávu. Kim se chytil kariéry režiséra a po roce přišel s dalším filmem.

---

¹⁰⁶ Jako filmový producent se podílel např. na queer filmu No Regret.

¹⁰⁷ http://www.indiestory.com/English/html/indie_filmcontent.asp?filmIdx=1008

¹⁰⁸ <http://news.naver.com/main/read.nhn?mode=LSD&mid=sec&sid1=106&oid=001&aid=0002351520>

4.2 Just Friends?

Po *Boy Meets Boy* natočil režisér Kim další snímek, který byl už o něco odvážnější, co se obsahu i myšlenky filmu týče. V *Just Friends?* (Čhingsai?, 친구사이?, 2009) se setkáváme se dvěma homosexuálními muži, se Sögim (I Čehun) a Minsuem (Kim Ponghui), který je momentálně dva roky na vojně a prožívá romantický vztah se Sögim. Nikdo nemá ponětí o jejich sexuální orientaci, ani Minsuova matka (I Söndžu), jež ke konci filmu hraje důležitou roli. Sögi navštíví svého přítele v kasárnách, který má na pár dní dovolenou. Brzy na to se na scéně objevuje i matka Minsua. Všichni tři společně stráví chvíli, kdy se matka diví, že zná všechny kamarády svého syna, ale o Sögim doteď nic neslyšela. Po setkání v lehce dusné atmosféře se Sögi hodlá večer vrátit domů, ale bohužel zjistí, že neexistuje už žádný spoj, který by ho dovezl domů. Stráví tedy noc v domě Minsua, kde spí společně v jedné místnosti s jeho maminkou, která jim neumožňuje mít chvíli pro sebe. Zvrat přichází až druhého dne, kdy se jeho matka chystá do kostela, což pro oba signalizuje, že konečně přijde jejich chvíle. Rychle utečou domů, kde dojde k milostnému vzplanutí, ale dříve než se mezi nimi stihne cokoli stát, vrátí se domů matka Minsua, která si zapomněla peněženku a chlapce přistihne. Následují scény, kdy můžeme pozorovat její smutek, který kdyby byl vytržen z kontextu, by v nás vzbudil dojem, že ve filmu nejspíš někdo zemřel. Tenhle moment reflektuje reakce některých rodičů, kteří pocítují lítost a zklamání nad tím, že neuspěli jako rodiče, protože jejich dítě „není normální“. I když není dále zcela jasně zobrazen postoj matky, Minsu už se nehodlá se svou orientací tajit a při dalším svém vojenském volnu volá matce, že nepřijede domů, ale že hodlá strávit den se svým přítelem, tudíž se Sögim. Závěrečná scéna v sobě opět nese optimismus a vyjádření, že svítá na lepší dny pro tuto sexuální menšinu. Hrdinové spolu utíkají na přelidněný Kwanghwamun, který je centrem a symbolem Söulu. Tam se společně zastaví a přede všemi lidmi se veřejně políbí, což je pro homosexuály velice odvážný čin. Samostatné natáčení probíhalo prakticky pod pokličkou, kdy se tvůrci snažili zakrýt tematiku filmu. V rozhovoru¹⁰⁹ se Kim vyjádřil k natáčení poslední scény, kdy přiznal, že se to neobešlo zcela bez problémů. Poslední scéna musela být natočená hned několikrát, což vyvolalo pobouření některých kolemjdoucích a nakonec musela zasáhnout policie, která přispěla k urychlení natočení poslední scény.

Nicméně film byl úspěšně natočen a vydán. Po jeho vydání netrvalo dlouho a strhla se vlna diskuzí a nepokojů, které film svým obsahem vyvolal. Než se ale podíváme na samotnou

---

¹⁰⁹ <http://www.yam-mag.com/features/film-features/two-weddings-and-a-funeral-interview-with-kim-jho-kwang-soo/>

kauzu s ratingem, ráda bych poukázala na motiv filmu, který se odehrává v prostředí vojenských kasáren. Homosexualita v armádě je totiž zčásti protizákonná.

4.2.1 Zákaz homosexuality v korejské armádě

Celková délka filmu nečiní více než 30 minut, ale dá se říct, že k vyjádření poselství to stačilo. Tento krátkometrážní snímek jde skvěle ruku v ruce s událostmi, které se děly na pozadí. Homosexualita je sice ve společnosti odsuzována, ale zcela legální. To samé ale neplatí pro armádu. Film vyšel rok poté, co byl v roce 2008 ústavní soud požádán, aby přezkoumal zákon, který se týká homosexuální menšiny.

Proč celou tuto kauzu vlastně zmiňuji? Ve filmu se Sögi v jedné scéně Minsuovi svěřuje, že zvažuje, že nastoupí na vojnu, aby tou prodlevou neztratili ještě více společného času. Ač to může někomu připadat romantické, tak i za předpokladu, že by byli společně v jednom táboře, bylo by pro ně nemožné spolu cokoliv mít, pokud by nechtěli skončit ve vězení.

Mezi Korejskou republikou a KLDŘ bylo uzavřeno příměří, ale oficiálně jsou ještě stále ve válečném stavu, proto je pro každého korejského muže povinná vojenská služba. Z toho důvodu je pro Jižní Koreu důležitý výcvik vojáků, který trvá minimálně po dobu dvou let. K prominutí vojenské povinnosti může dojít pouze v případě, že muž trpí nějakou vadou ať zdravotní nebo mentální. Pokud se někdo úmyslně pokusí vyhnout povinnosti, může být trestně stíhán a uvržen do vazby. Představují homosexuálové v ozbrojených silách skutečně riziko? Ohrožují morálku, soudržnost vojenské jednotky a bojeschopnost? Podle korejské vlády jednoznačně ano. Dne 31. března 1962¹¹⁰ vyšel v zákoníku článek označený číslem 92, který popisoval homosexualitu jako trestný čin a sex mezi dvěma muži jako vzájemné znásilnění. Při nástupu museli adepti projít nejen tělesnými, ale i psychologickými testy, které údajně zjistily, zda je homosexuál. V průběhu let bylo jeho znění změněno na základě toho, že obsah zákona nebyl v souladu s lidskými právy. Kvůli některým částem v původním znění zákona docházelo k porušování práv jedince a k narušování jeho soukromí.

Kdyby šlo jen o pouhý zákaz a tím zbavení jedince povinnosti dvouletého vojenského výcviku, tak by to nejspíš nebyl žádný problém. Problémem ale bylo prohlášení, že muž trpí mentální poruchou, a proto byl z vojny vykázán. Takové rozhodnutí tohoto typu pak mohlo být velmi nepříjemné, pokud si dotyčný chtěl najít práci, protože kdo by chtěl

---

¹¹⁰ http://www.bilerico.com/2011/04/south_korean_american_gay_rights_not_the_same_figh.php

zaměstnávat někoho, kdo má v papírech uvedeno, že není mentálně v pořádku? Označení jedince za mentálně chorého nebyl jediný problém, ale často docházelo i k šikaně jednotlivých vojáků a podobným rozporům.¹¹¹ V následku všeho byl zákon znovu projednán a byl postupně zmírněn. Po roce 2006 byl homosexuálům povolen vstup do armády, byly ukončeny nucené lékařské prohlídky a už nebyly vydávány listiny, které by oznamovaly, že muž byl propuštěn z vojny z důvodu mentální poruchy.¹¹²

Armáda sestavila petici, kterou předala ústavnímu soudu v roce 2008, kde žádala o přezkoumání článku 92 ve vojenském zákoníku, který penalizuje homosexuální akty. Chtěla, aby ústavní soud zvážil, zda se nejedná o diskriminaci gayů a zda tím není zákon protiústavní.¹¹³ Jeho přezkoumání trvalo poměrně dlouho a poslední revize zákona proběhla v roce 2011, kdy ústavní soud potvrdil vojenský zákon za zcela ústavní. Toto rozhodnutí bylo odůvodněno slovy, že udržování kázně má přednost před individuální sexuální svobodou. Pokud by byli dva muži přistiženi při sexuálním styku, hrozí jim až rok odnětí svobody. Tento zákon je především opatření, aby nedošlo k případnému sexuálnímu obtěžování ze strany nařízených. Armáda totiž funguje pro ochranu státu a ne pro osobní potěšení, takže i přestože se to může homosexuální komunitě zdát poněkud kruté, takovéto opatření je stále považováno za nutnost.

4.2.2 Ratingová kauza Just Friends?

Celé natáčení filmu proběhlo vesměs bez problémů, nicméně po jeho vydání se strhla vlna diskuzí. Film měl premiéru v říjnu roku 2010 na mezinárodním filmovém festivalu v Pusanu. V Koreji funguje ratingová organizace Jōngsangmul tūnggūp ūwōnhō (영상물등급위원회), která kontroluje například obsahy filmů, her, různých vystoupení a hodnotí jejich přístupnost pro různé věkové hranice. O měsíc později po jeho vydání bylo sledování filmu podle nařízení YTW omezeno a byl znepřístupněn pro mladistvé, tedy pro lidi, jimž ještě nebylo devatenáct let. KMBR své rozhodnutí odůvodnila slovy, že je film vysoce obscénní, tudíž škodlivý mládeži, a že by mohlo dojít k imitaci. Film však neobsahuje žádné explicitní sexuální scény, které by zobrazovaly pohlavní styk mezi dvěma muži. Ve filmu se

---

¹¹¹ http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2010/09/117_67179.html

¹¹² Není úplně zcela jasné, jak veškeré prohlídky a testování probíhala. Některé zdroje uvádí, že dotazníky, které je nutno vyplnit, obsahovaly otázku týkající se homosexuality. Dle orálních zdrojů v současnosti dotazníky tohoto typu stále existují. V některých úsecích jsou dokonce vypuštěny.

¹¹³ http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinion/2010/10/137_75290.html

objevuje jediná scéna, kde se oba herci během polibku svlékají z oblečení, ale ve chvíli, kdy jsou oba ve spodním prádle, přichází matka Minsua a tím je pokračování situace přerušeno. Jde také o to, že ve stejném roce vyšlo několik dalších filmů, v jejichž obsahu se objevuje spousta násilí a odvážnější zobrazení sexuality, než tomu bylo v Čchingusai, a i přes tyto jevy jsou filmy přístupné již od 15 let. Už jen to, že pro tento film platí zcela jiné podmínky, než pro heterosexuální, může být z tohoto pohledu jasné, že nejde o nic jiného, než o potlačení a diskriminaci homosexuality ve filmu. Celá tato aféra se dostala až před soud, kde bylo nakonec omezení vysílání filmu označeno za protizákonné. Soud se shodl na tom, že omezení tohoto filmu na 18+ je porušování lidských práv sexuálních menšin.¹¹⁴ Když se celá situace zdála vyřešena, rozhodnutí soudu pro změnu vyvolalo nesouhlas ze strany antihomosexuálních, náboženských a konzervativních skupin, které rozjely různé homofobní kampaně.

V současné době je v Koreji nejrozšířenějším náboženstvím právě křesťanství. Lidé, kteří patří mezi konzervativní protestanty, se řadí mezi obzvlášť homofobní skupinu. Shromažďují k sobě veškeré homofobní organizace a fungují jako nejčastější pořadatelé kampaní, které protestují proti Národní komisi pro lidská práva v Koreji. Tato kampaň propaguje hesla jako „Homosexuálové potřebují být vyléčeni Bohem.“ a „Homosexualita je sociální nemoc.“¹¹⁵ Ve filmu je velice zajímavý moment stojící za povšimnutí, Minsuova matka, která již ví pravdu, se modlí v kostele a pláče. Že by se Kim snažil tímto obrazem poukázat na to, že se pravděpodobně modlí za synovu duši, prosí o odpuštění a o to, aby Bůh jejího syna vyléčil?

Korejská společnost začíná být sice vcelku otevřená homosexualitě, ale stále není jasné, kdy jí budou schopny přijmout i tyto náboženské organizace, zastávající názor, že korejská společnost čelí nebezpečí rozšíření homosexuality, a tudíž je ohroženo zdraví národa a pořádek společnosti.

Doposud Kim Čo Kwangsu natočil pouze tři krátké filmy, kdy s každým postupně jeho tvorba graduje. *Boy Meets Boy* byl jen příběh o nevinné lásce, *Just Friends?* otevřel sociální nůžky mezi homosexuální komunitou a zbytkem veřejnosti. Rozproudil četné debaty díky tématům, které v sobě zahrnuje, a poslední snímek, nesoucí název *100°C* (Sarangün 100°C, 사랑은 100°C, 2010), zcela jistě šokoval svým erotickým obsahem. Pomocí *100°C* chtěl Kim zřejmě vyjádřit trable, s nimiž se potýká dospívající mladík, který si není jistý, zda

---

¹¹⁴ Podrobnější zpráva ohledně případu k dispozici na:

http://act.jinbo.net/drupal/sites/default/files/FollowUpReportonFoE_final.pdf

¹¹⁵ Jang, J. BA: *Homosexuals and the Contemporary Gay Rights. Movement in Korea: Movement participation and collective identity*, str. 21.

je či není gay.¹¹⁶ Nestyděl se zahrnout ani sexuální scény, kdy vyjádření sexuality v takové podobě může stále znamenat jisté riziko v korejské společnosti. Oproti *Just Friends?* dílo nevyvolalo tak viditelné rozpory ze strany korejské veřejnosti. Film byl opět promítán na různých festivalech, ale zdá se, že úspěch sklízel jen od členů komunity či od lidí zajímající se o tuto problematiku.

Kim Čo Kwangsu působí jako jeden z aktivistů za práva homosexuálů a jeho prvotní celovečerní snímek mimo jiné poukazuje na jeho osobní touhu a propagaci legalizace sňatku mezi homosexuály.

---

¹¹⁶ http://www.indiestory.com/English/html/indie_filmcontent.asp?filmIdx=1221. Tato stránka obsahuje i seznam festivalů, na kterých bylo možné film shlédnout.

4.3 Two Weddings and a Funeral – otázka falešné svatby a legalizace sňatku

Two Weddings and a Funeral (Tubõnũi kjõrhonsikkwa hanbõnũi čangnjesik, 두 번의 결혼식과 한번의 장례식, 2012), je romantická komedie vtahující diváka do skrytého života homosexuálů a dávající mu poměrně výstižný obraz toho, s čím se musí homosexuální jedinci potýkat.

Děj filmu se točí především kolem dvou mladých lidí, doktora Minsu (Kim Tongjun) a doktorky Hjodžin (Rju Hjõnkjõng). Dvojice působí jako mladý, zamilovaný pár, který se rozhodl završit svou lásku manželským svazkem, ale za celým tímhle divadlem stojí pouze plán, jak získat to, co oba potřebují.

Hjodžin je lesbička, která pro sebe a svou přítelkyni chce adoptovat dítě ze sirotčince. Minsu se pro změnu pouze bojí toho, že by někdo odhalil jeho skutečnou orientaci. Proto přistoupí na tuto dohodu, která by mu měla zajistit krytí před společností a jeho vlastní rodinou, jež na něj začala naléhat, aby se oženil. Tradice rodiny je ve společnosti stále silná, a proto mnoho rodičů naléhá na své potomky, že by bylo načase založit svou vlastní. Pro homosexuály bývá tato situace velmi obtížná. V Koreji stále neexistuje zákon, který by povoloval legální sňatek mezi homosexuály, proto jedincům není umožněno si vzít, koho chtějí. V některých případech dochází k tomu, že se prostě neožení a ignorují nátlak rodiny tak dlouho, dokud to rodina nevzdá. Většinou ale platí, že si homosexuálové někoho najdou a ožení se či vdají, čímž se pak zbaví sociálního tlaku a podezření, které by mohlo narušit jejich tajný život. Režisér nastiňuje skutečnost, že svazky nejspíše probíhají právě mezi členy komunity. Nelze ale vylučovat i smutnou skutečnost, kdy dochází ke svatbě mezi heterosexuálním a homosexuálním člověkem, kdy ten druhý žije v nevědomosti a ve lži.

Život ve lži. To přesně reflektuje vztah hlavních hrdinů, kteří se před svými vlastními rodinami a spolupracovníky tváří jako spokojený, manželský pár. Minsu se po krátkém čase zamiluje do atraktivního mladíka Sõka (Song Jongdžin), který kontrastuje s charakterem Minsua, jež se snaží vše držet pod pokličkou, zatímco Sõg před svou rodinou nic netají. Tato postava lidem připomíná, že hrozba odmítnutí ze strany rodiny je skutečná. V jedné scéně se setkává se svou matkou a bratrem, který mu dá jasně najevo, že na své svatbě nechce žádné homosexuály, tudíž ani jeho. To vše ze strachu, že by tato skutečnost mohla nějak ovlivnit byznys jeho otce a tím vlastně jméno celé rodiny.

Zvrat toho všeho nastává ve chvíli, kdy vyjde na povrch pravda o Hjodžin. I tato scéna reflektuje skutečnou situaci, kdy se hrdinka potýká s nepřátelskými pohledy a pomluvami, které se roznesou po celé nemocnici. Minsu, který je brán jen jako nevinná oběť podvodu, se začne strachovat, že bude odhalena i jeho pravá tvář. V návalu paniky navrhne svému příteli, aby odletěli do Francie¹¹⁷ a začali tam kompletně nový život. Sök tuto nabídku však odmítne. V tomto momentě skrz filmovou postavu nabádá Kim Čo Kwangsu homosexuální jedince k tomu, že nemá cenu utíkat před tím, čím jsou. Emočně vypjatá atmosféra nadále přetrvává a dochází k dalšímu důležitému momentu, kdy zasahuje jedna z vedlejších postav. Když Sög odmítne nabídku, Minsu utíká hledat útočiště u svého kamaráda Tiny, který je také homosexuálem. Společně se opijí a chtějí se dostat domů taxíkem, kde narazí na homofobního řidiče. Dostanou se s ním do potyčky, ze které se jim podaří rychle utéci. Problém nastává až druhého dne, kdy Tina potká onoho řidiče, který mu začne znovu nadávat a mlátit ho. Tina se mu zoufale omlouvá, přestože vlastně nemá za co. Minsu to celé sleduje a chce mu jít na pomoc, ale Tina se rozeběhne za ním, aby ho zastavil, a srazí ho auto. Na poškození při autonehodě Tina umírá. V důsledku této události, kdy Minsu cítí vinu za nehodu, při výslechu s policisty se konečně přizná a to přímo na svém pracovišti.

Po veškerých vypjatých scénách se ale nakonec hrdinové dočkávají svého šťastného konce. Film nekončí ničím jiným než dvojitou svatbou, kde režisér Kim propaguje svou vlastní touhu legalizace homosexuálního sňatku.¹¹⁸ Otázka legalizace sňatku mezi homosexuály zůstává stále nedořešena. Prezidentka Pak Kūnhje, ač nijak pozitivně nezasahuje do této otázky, nezastává žádný negativní postoj vůči homosexuální menšině. „Neměla by existovat žádná sociální diskriminace vůči homosexuálům.“ vyjádřila prezidentka svůj názor ohledně homosexuality, dle které by měla být homosexualita osobní preferencí, nikoli „vlastností“, za níž by měl být jedinec utiskován.¹¹⁹ I přes tento postoj zatím žádná z politických stran nezvažuje, že by se ujala problému. V současnosti stále čeká legalizace homosexuálního sňatku na vyřízení. Je ale dost pravděpodobné, že příznivé politické prostředí napomůže k vytvoření politické jednoty, která bude ochotná bojovat za práva homosexuálů. Nutno podotknout, že samotný režisér filmu uzavřel v září roku 2013 se svým přítelem Kim Sūnghwanem symbolický sňatek, kdy chtěl všem dát najevo, že má právo vzít si, koho chce.¹²⁰

¹¹⁷ Prvek Francie jakožto „svobodné země“ pro homosexuály najdeme i ve filmu *Hello, my love* (2006).

¹¹⁸ Kim, Sujōn: Tubōnū kjōrhonsikkwa hanbōnūi čangnjesik: Kchūō hadži anhūn kchūō romāntchik kchomidi, str. 191.

¹¹⁹ <http://www.pressbyple.com/news/articleView.html?idxno=8954>

http://www.wikitree.co.kr/main/news_view.php?id=90691

¹²⁰ <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20130909000786>

Snímek v sobě obsahuje mnoho skrytých zpráv, kterými chce Kim apelovat na diváky ať už heterosexuální či homosexuální. Pro homosexuální publikum má být film odlehčením, povzbuzením a závěrečná scéna i nadějí. Pro heterosexuální jako podnět k zamyšlení nad problémy, se kterými se musejí hlavní postavy potýkat a tím si uvědomit, že spousta scén není jen výtvozem fikce, ale odraz skutečného života lidí, kteří se mohou bez jejich vědomí vyskytovat v jejich přátelském či dokonce rodinném kruhu.

Dle žebříčku sledovanosti filmů se *Two Weddings and a Funeral* nestal žádným filmovým trhákem, nicméně během 10 dnů od jeho vydání se mu podařilo prodat kolem 32 tisíc lístků, což lze považovat za impozantní pro filmy s queer tematikou.¹²¹

Kim Čo Kwangsu není jediný, který působí na režisérské scéně produkující filmy s homosexuální tematikou. Jeho film *Two Weddings and a Funeral* je zvláštní už jen v tom, že se jedná o komedii. Film je až parodií, protože homosexuály zobrazuj tak, jak je vidí široká veřejnost a to v tom smyslu, že kromě hlavních postav jsou ostatní homosexuálové zženštilí a mezi sebou se nazývají ōnni. Děj filmu je tak doprovázen odlehčenou, až humornou atmosférou kontrastující s filmy I Song Hüiil, které se nesou v temném a vážném duchu.

---

¹²¹ <http://www.koreanfilm.or.kr/jsp/news/reports.jsp?mode=VIEW&seq=231>

5. I Song Hŭiil

Režisér I, který se narodil roku 1971¹²², funguje od začátku své kariéry v oblasti krátkých, nezávislých filmů. Mnohé z nich dokonce získaly pozitivní hodnocení od samotných kritiků. V současnosti je považován za nejvíce prominentního tvůrce queer filmů, který publiku skrze své filmy přináší na popředí problematiku jihokorejské homosexuální komunity. A to již od doby, kdy vyšel jeho film *No Regret* (Huhöhadži anha, 후회하지 않아, 2006). Přestože se homosexualita vyskytla již ve filmu *Road Movie*, *No Regret* byl označen jako první film takového druhu a od svého vydání se oproti *Road Movie* dočkal úspěchu nejenom ve své zemi, ale i v mnoha jiných.

V roce 1998 založil školu lidských práv pro mladé sexuální menšiny¹²³, kterou později předal jednomu ze svých žáků, protože zastává názor, že je potřeba, aby se lidé už od mládí naučili i o homosexualitě, transsexualitě atd. Účelem této školy je zamezit neznalosti a sociální předpojatosti. Sám ale bohužel uznává, že oproti např. Spojeným státům americkým má před sebou Korea ještě dlouhou cestu.¹²⁴ Skrz své filmy se snaží předat jisté poselství a ponaučení, které by mělo rozbourat předpojatost lidí.

---

¹²² Nikde není uvedeno celé jeho datum narození.

¹²³ Název školy neuveden.

¹²⁴ <http://www.tenasia.com/white-night-interview-with-director-leesong-hee-il/>

5.1 No Regret

No Regret objevil na filmových plátnech v roce 2006, tudíž o rok později, *co King and the Clown* zaznamenal úspěch a stal se tak filmovou senzací. Vydání *King and the Clown* bylo vsutku pozitivním krokem, ale ještě nebylo zcela jasné, s jakým ohlasem budou přijímány další filmy. Režisér na *No Regret* vsadil úplně vše, a ve filmu tak vedle kulturních elementů ze současného života homosexuálů prezentuje i jejich sexuální život, což se jeví jako poněkud riskantní krok.

No Regret je temný a provokativní snímek, který překonává veškeré předsudky a poskytuje nám další z pohledů na život homosexuálů. Film vypráví milostný příběh mezi sirotkem Suminem (I Jōnghun) a Čäminem (Kim Namgil), který pochází ze zbohatlické rodiny. Sumin je nucen opustit sirotčinec poté, co dovršil osmnáct let. Odjíždí do Söulu, kde si najde práci, aby si vydělal jak na živobytí, tak i na svä studia. Pracuje také jako řidič taxíku, a jedné noci setkává s o něco starším mužem Čäminem, který z něj po celou jízdu nedokáže spustit oči. Na mladého muže ale hned zapomene. Narazí na něj ve chvíli, kdy je vyhozen z továrny, kterou měl jako hlavní práci a po zjištění, že Čämin je synem vlastníka továrny, k němu začne chovat negativní postoj. Zoufalä situace dostane Sumina až do nočního gay klubu X-Large, kde začne pracovat jako homosexuální prostitut kvůli vidině peněz, které si takovou práci dokáže rychle vydělat. Právě v tomto klubu mu Čämin znovu zkrříž cestu a Sumin je nucen s ním strávit noc. Záhy zjistí, že je do něj Čämin zakoukaný a co hůř, je nucen se co nevidět oženit se svou zámožnou snoubenkou, kterou ale nemiluje. Od tohoto setkání se Sumin nedokáže zastavit před svými city, které k Čäminovi chová, a oba hrdiny čekä překonávání několika překážek, kdy musí čelit především nesouhlasu a nátlaku ze strany Čäminovy rodiny.

Západ si vcelku rychle zvykl na filmy s erotickým obsahem, stejně i na ty zahrnující homosexuální erotiku. Korea, která dlouhou dobu trpěla cenzurou filmů, se k takovým snímkům dostala až s menším zpožděním. Produkce erotických filmů začala postupně vzrůstat, ale v homosexuální rovině je to pořád kontroverzní téma. *No Regret* je protkán erotickou atmosférou a čítä hned několik scén obsahujících nahotu nebo sex, což ve své době mohlo být pro diväky překvapivé, odvážné a šokujcí. Zobrazení homosexuality ve filmu se hodně liší od karikurních stereotypů gay mužů, které bývají zobrazovány ve většině amerických sitcomů. Oba charaktery, Čämin i Sumin vyzařují mužnou auru, tudíž ani

jednoho nelze schovat pod označení kkočchminam. Jinak se ale od sebe jejich charaktery liší - na jedné straně tu máme Sumina, který je naprosto smířen se svou homosexualitou a má v tom plnou podporu ze strany přátel, na té druhé stojí Čämin, který je nucen skrývat svou pravou podstatu kvůli své rodině. Nesnáší sám sebe za to jaký je až do chvíle, kdy potká Sumina a zamiluje se do něj. Opět se setkáváme s tím, jak velkou roli hraje rodina v korejské kultuře. Jeho matka i otec se zoufale snaží udržet své jméno na výši a nabádají svého syna, aby se za každou cenu oženil. Čämin je ve filmu uvězněn mezi svou synovskou povinností a sexuální svobodou, kdy je divákovi připomenuto pořekadlo, že „Pouze sirotci se přiznávají ke své sexuální orientaci“.¹²⁵ Odhaduji, že tematika nuceného sňatku pro blaho rodiny bude náplní ještě mnoha budoucích queer filmů. I jí zobrazil i ve svém nezávislém, krátkém filmu *Sugar Hill*. „Mezi všemi těžkostmi, kterým musí čelit korejští homosexuálové, je asi nejhorší tlak ze strany rodiny, která je nutí oženit se a pokračovat v rodu. V minulosti většina gayů, jestli ne všichni, uzavřeli heterosexuální sňatek, kdy tak oklamali sebe i svou rodinu ve víře, že nemají jinou možnost. Nemělo by tak být překvapením, že zhruba 70% zákazníků navštěvující gay bary mají doma ženy a děti. Do tohoto filmu vkládám otázku: Proč si homosexuálové nemůžou vybrat svou cestu života mnohem aktivněji a pozitivněji? Touto otázkou jsem začal pracovat na filmu *Sugar Hill*,“¹²⁶ dodal jako vysvětlení.

Film stejně jako *Road Movie* obsahuje narážku na vnímání homosexuality korejskou společností. *Road Movie* sice objevil v kinech o čtyři roky dříve, ale oba filmy obsahují podobné elementy toho, jak lidé vnímají chudé jedince a homosexualitu. I zde můžeme vidět postavu homosexuála, který je chudý a neprivilegovaný, žijící na okraji města a je považován za kriminálního. Dokonce oba tyto filmy sdílejí stejný názor v oblasti toho, jak běžní lidé vnímají homosexualitu. Jako něco, co se dá léčit zamilováním se do opačného pohlaví, nebo také jako pouhou nedospělost. Oba tyto filmy nesou myšlenku toho, kdy si lidé myslí, že gaye lze „napravit“, a to tím, že ho přinutí se zamilovat do ženy. Časy se začínají postupně měnit a zdá se, že mladá generace chápe skutečnou podstatu homosexuality. Film ale vyšel v době, kdy lidé zastávali názor, že homosexualita je jen nedostatek zkušeností v oblasti vztahů a také projev nezralosti.

Tento nízkorozpočtový snímek, při jehož tvorbě zanechal režisér stud stranou, překonal rekord v box officu a byl tak nejúspěšnějším nezávislým filmem v historii

---

¹²⁵ Hamilton, Robert: *Queer Identity and Sexuality in South Korea: A Critical Analysis via Male Bisexuality*, str. 63, str. 108.

¹²⁶ http://www.indiastory.com/English/html/indie_filmcontent.asp?filmIdx=198

korejského filmu. Dokonce figuroval i na přičce mezi pěti domácími filmy, co se týče procentuálního zisku.¹²⁷

---

¹²⁷Dle článku

http://movie.daum.net/moviedetail/moviedetailArticleRead.do?movieId=42447&articleId=796105&type=news&t__nil_ArticleList_news=thumbnail

5.2 White Night

Pro svůj film *White Night* (Bákja, 백야, 2012) se I nechal inspirovat skutečnou událostí, kdy v oblasti Čongno proběhl homofobní útok na několik mladých mužů. Zachycuje posttraumatický stav člověka, který takový útok protrpěl, a upozorňuje diváky na skutečnost, že ani v moderní době se poměry ještě stále nezměnily a varuje na vysoký počet lidí, kteří vůči homosexualitě zastávají negativní postoj.

Wongju (Wŏn Tchähŭi) pracuje jako stevard pro německé aerolinky. Po dvou letech se vrací do Koreje, ale má v plánu zůstat pouze přes noc. Nedokáže se vypořádat se svou minulostí ani s postojem, který korejská společnost chová vůči LGBT komunitě, a tak si raději vybral život, kdy neustále tráví čas na cestách kolem světa. Jeho domov je anonymní, nemá stále místo, protože mění jeden hotelový pokoj za druhým, jeho spojení s lidmi je jen dočasné a bez závazků. I se snažil zachytit trauma člověka, který je odvrhnutý společností. Jeho strach z lidí a samotu, která jej doprovází. Wongju představuje někoho, kdo je v depresi a pro svou jedinou noc v Sŏulu se snaží najít někoho, kdo by mu dělal společnost. Skrz internetovou stránku se seznámí s Tädžunem (I Ikjŏng), který je o něco mladší, a jak už to v queer filmech bývá, úplným opakem toho druhého. Jeho postava je svobodnější. Jeví se jako někdo, kdo je obstojně smířen se svou sexuální orientací a je spokojen ve své kůži. Cítí se ale osamělý a s nadšením přijme setkání s Wongjuem, kdy ho čeká pouze zklamání, protože zatímco on touží po vztahu, Wongju potřebuje pouhé rozptýlení na jedinou noc, což už se Tädžunovi nelíbí.

Příběh se postupně rozvíjí a Tädžunovi pomalu odhaluje minulost Wongjua. Začíná chápat jeho chladné a zoufalé chování. Samozřejmě i zde nacházíme jeden z podobných prvků, který se objevil již ve filmu *Two Weddings and Funeral*.¹²⁸ Wongju je postava, která se snaží uniknout, najít jiné místo ve světě, kde mu bude líp a tím je prozatím Německo, kde na něj čeká jeho milenec. V Tädžunovi ale vidí někoho, kdo sám sebe dokázal přijmout. V jedné scéně mu promlouvá do duše slovy „Budu žít tady a budu žít dobře.“

Nacházíme se v současné době, film je posazen do roku 2012, a i když se může zdát, že se jistě věci stihly změnit, není tomu tak. V obsahu filmu je zachycený incident, který se v roce 2011 bohužel skutečně stal. Homosexualita začala být více viditelná díky médiím a pomalu vzrůstajícímu počtu filmů s touto tematikou, s tím ale i začalo formování několika homofobních skupin, nejčastěji náboženských.

---

¹²⁸ Viz kapitola 4.3 *Two Weddings and a Funeral* – otázka falešné svatby a legalizace sňatku, str. 50.

Čongno, stejně jako Itchawön, je považováno za „ráj“ a bezpečné místo pro většinu homosexuálů, takže zprávy o útoku byly pro komunitu šokující. Zprávy o útocích se začaly rychle šířit po sociální síti Twitter a vyvolaly tak jisté obavy.

„ Kvůli homosexualitě jsem byl brutálně zmlácen. Stalo se to, protože jsme se s přítelem chovali venku jako milenci,“ prozradil jeden z napadených. Korea patří sice mezi jedny z nejmodernějších zemí, co se techniky a vyspělosti týče, ale ještě stále se řadí mezi konzervativní země, kde i hlubší projevy náklonnosti mezi mužem a ženou můžou vyvolat pobouření a nesouhlasné pohledy.¹²⁹

„ Šel jsem uličkou v Čongno se svým partnerem, když k nám náhle přišli tři muži, začali nám nadávat do gayů a buzen a mlátit nás. Mám z toho mlácení jizvy přes celý obličej.“

Také zde se můžeme opět vrátit k filmu *Two Weddings and a Funeral*, kde je také narážka na homofobní nenávisť.¹³⁰ Minsu popíjí venku s Tinou, když se už oba opilí rozhodnou, že pojedou k Tině domů. Nasednou do taxíku a normálně si mezi sebou povídají, řidič z jejich rozhovoru pozná, že jsou gayové a začne jim sprostě nadávat do homoušů. Obě postavy si raději vystoupí, ale Tina následující den čelí útoku homofobního řidiče znovu. Muž ho začne za bílého dne mlátit přímo u silnice, což o chvíli poté spatří i Minsu a chce Tinovi pomoci. Celá tato situace vede ke smrti Tiny, protože se Minsuovi snaží zabránit, aby se do toho připlét. V té chvíli je sražen autem, když se snaží k němu přeběhnout. Tato smutná scéna nemá být jen prvkem fikce, jen pouhé přidání na dramatickosti, ale varování pro lidi, kteří před problémem přijetí homosexuality ve společnosti raději přivírají oči.¹³¹

Objevily se ještě další zprávy o útoku v Čongno, ale nakonec byl na policii oznámen pouze jeden jediný případ. Jeden ze strážníků se k tomu vyjádřil slovy „V celé zemi se o víkendu děje spousta případů obtěžování a napadání homosexuálů, ale většina se vyšetřování vyhýbá, aby tak zabránili tomu, že bude prozrazena jejich homosexualita. Ti, kteří se ještě nepřiznali, půjdou těžko na policii.“¹³² Není to jen pouhá Korea, existují stovky dalších zemí, kde se můžeme setkat s takovými případy útoků. Cílem režiséra bylo ale alarmovat publikum, jaké následky tyto činy mohou zanechat na oběti.

V rozhovoru, který režisér poskytl v kině Indieplus¹³³ po promítání filmu *White Night*, okomentoval celou událost. „Slyšel jsem ty zprávy o napadení a i pro mě to bylo překvapivé. Jsem aktivistou za práva gayů už nějakou dobu a myslel jsem si, že jsem viděl leccos. Byl to

¹²⁹ Pokud soudíme dle toho, jak se prezentuje navenek.

¹³⁰ Dne 17. května probíhá Mezinárodní den proti homofobii. Jedná se o den, kdy došlo k vyškrtnutí homosexuality z Mezinárodní klasifikace nemocí Světové zdravotnické organizace (1990).

¹³¹ Viz kapitola 4.3 *Two Weddings and a Funeral* – otázka falešné svatby a legalizace sňatku, str. 50.

¹³² <http://asiancorrespondent.com/69075/korean-gay-community-warning-of-assaults-on-twitter/>

¹³³ <http://indieplus.or.kr/jsp2/index.jsp>

šok, že se něco takového stalo v roce 2011, kdy jsem si myslel, že se korejská společnost zlepšila. Tohle jsem nečekal. Tyto typy incidentů jsou něco, co se dělo ke konci 60. a 70 let v západní a evropské společnosti, ale tady se to stalo teď a to je vážně alarmující.“¹³⁴

I Song Hŭiil natočil několik dalších filmů, které nebyly pouze s queer tematikou. Do budoucnosti plánuje se od takové tematiky distancovat a zaměřit se na jiné žánry. Je tedy možné, že filmová produkce přijde o nějakou dobu o tvůrce queer filmů.

---

¹³⁴ <http://hangukyeonghwa.com/2013/02/21/white-night-%EB%B0%B1%EC%95%BC-screening-and-qa-with-director-leesong-hee-il>

6. Lesbičky v korejské společnosti

V korejské kinematografii v současné době zaznamenáváme pomalý nárůst queer filmů a zároveň s tímto jevem stoupající zájem o téma ze strany režisérů. V budoucnosti tím pádem můžeme očekávat, že se objeví více režisérů, kteří propadnou této problematice. Za ideální situaci můžeme považovat i představu režisérů-homosexuálů, kteří by se netajili svou orientací a mohli by tím pádem poskytnout publiku kvalitní snímky založené na vlastních zkušenostech. Takové filmy pak dokáží nejlépe odpovídat skutečnosti. Pro svou práci jsem vybírala filmy, které mi přišly něčím významné, ať už svojí popularitou nebo svým obsahem, který zahrnoval jednotlivé problémy, o nichž by bylo třeba vědět. Ve většině filmů se ale objevovaly pouze gay postavy. Být homosexuálem v korejské společnosti není vůbec jednoduché, přijetí a uznání od ostatních je jedna z nejtěžších věcí vůbec. Zdá se ale, že pro muže je to o něco snazší než pro ženy. V následující podkapitole bych se proto zaměřila pouze na otázku homosexuálních žen a filmu. Na to, jaké to vlastně je, být homosexuální ženou v Koreji, a osvětlila otázku, proč se filmy s lesbičkami doposud objevily jen zřídka.

6.1 Nedostatek filmů s lesbickým podtextem

Jaké mají lesbičky místo v korejské společnosti je opravdu komplikovaná otázka. Není to tak dávno, co se o homosexualitě teprve začalo mluvit, proto doposud výzkum homosexuality pokulhává. Jen stěží se hledají informace v akademickém měřítku a o to hůře ty, které zahrnují problematiku lesbiček samotných. Neviditelnost přetrvává zatím jako největší problém ženských homosexuálů. Ve většině patriarchálních kultur je běžné, že jsou lesbičky neviditelné. Nejsou totiž v souladu s patriarchálními sexuálními stereotypy. Ženská sexualita existuje pouze pro sexuální potěšení mužů nebo pro rozmnožovací účely. Lesbická komunita je skoro celá skryta před zrakem široké veřejnosti, takže existuje jen pouhá hrstka lidí, kterým se se svou orientací dokáží svěřit. Nežli říci pravdu, raději volí žít dvojím životem, který jim připadá bezpečnější. Velmi často u homosexuálů dochází k tomu, že si vymýšlí druhé jméno, aby se tak vyhnuli poznání v případě, že by se někdo snažil prozradit jejich tajemství. Muži ale čelí o něco menšímu strachu, než ženy, které se mnohem více strachují o své postavení ve společnosti a své místo v rodině.¹³⁵

Jakmile se rozšířil vliv konfucianismu, ženy ztratily většinu svého sociálního postavení, byly zbaveny právních a majetkových práv a byly odkázány k tomu, aby zůstaly zavřené v domech svých manželů. Jejich normativní chování a role byly předepsány a předurčeny mužskými autoritami a muži, kteří vládli úřadům.¹³⁶ Konfucianismus upřednostňuje rodinu, hierarchii, lásku k rodičům a především, v tomto kontextu nejdůležitější, podřízenost žen mužům. Všechny tyto prvky přispěly k ustanovení heterosexuality jeho hlavní sociální a etické normy v Jižní Koreji. Být lesbičkou nebo být bisexuální pak ve společnosti znamená, že žena nedodrží dominantní, heterosexuální dogma a odmítá podřít svou sexualitu muži, ale taky tím ohrožuje pokračování v rodu, tudíž zpochybňuje kulturní normy, které konfucianismus vybuchoval.¹³⁷

Dnes už není těžké se v Koreji setkat s homosexualitou přímo na televizních obrazovkách. Alespoň jednou za rok se vyskytne drama, kde se objeví postava gaye. Jen zřídka (spíše vůbec) se stává, že se někde vyskytla postava lesbičky. Doposud neexistuje v Koreji ani dostatek filmů s takovými postavami. Americké televizní stanice se pyšní slavným seriálem *L Word* (2004)¹³⁸, týkajícího se života skupinky lesbiček. V Koreji ale nalézáme filmy podobného rázu jen s obtížemi. Podrobné osvětlení příčiny toho, proč jsou

¹³⁵ Fylling, Elise: *Her Story: Lesbians in Japan and South Korea*, str. 37.

¹³⁶ Kim, Haboush Jahyun: *Versions and subversions: patriarchy and polygamy in Korean narratives*, str. 279.

¹³⁷ Fylling, Elise: *Her Story: Lesbians in Japan and South Korea*, str. 67.

¹³⁸ V českém, televizním překladu: *Láska je láska*.

lesbičky méně přijímány ve společnosti, v sobě zahrnuje nutnost osvětlení emancipace žen a teorii feminismu v Korejské republice. Na otázku, proč se málo vyskytují filmy o lesbičkách, poskytl režisér I adekvátní odpověď v jednom ze svých interview.

„Tohle je poměrně komplikovaná otázka, ale musím říct, že v Koreji nebylo natočeno mnoho lesbických filmů - nebo spíše, doteď nebyly natočeny skoro žádné. V Koreji totiž nejsou žádné režisérky, které by se přiznaly ke své sexuální orientaci. Vím, že existuje spousta režisérek lesbiček, ale žádná z nich nikdy neřekla: Ano, jsem lesbička. Myslím, že je to také určeno strukturou asijské společnosti, která je založena na patriarchalismu, takže to, že je těžké natočit film o lesbičkách je vesměs asijský fenomén. Pro ženu je mnohem těžší se přiznat ke své sexuální orientaci než pro muže přiznat, že je gay. Pokud jste muž a jste ekonomicky nezávislý, máte menší sociální nevýhody nežli žena. Pro asijskou ženu je to poněkud rizikové veřejně se přiznat k tomu, že je lesbička. Tím pádem je pro ně těžké i točit filmy o lesbách. Dalším důvodem je fakt, že gay filmy jsou stravitelné pro ženské publikum, takže ženy chodí do kin, aby se podívaly na gay film, ale muži do kin nechodí pro shlédnutí filmu o lesbičkách – aspoň myslím, že to tak všeobecně platí. Ano, ovšem, pornografické filmy obsahující dvě ženy mohou být přijímány mužským publikem, ale tady jde o něco jiného. Když film o lesbičkách natočí režisérka, která je sama lesbička, tak je film o její identitě a dle toho soudím, že mužské publikum je pak méně zaujaté nebo je to nezajímá vůbec. To je v podstatě realita, které tu v Asii čelíme.“¹³⁹

Veškeré filmy, obsahující byť jen náznak lesbického vztahu, jsou prozatím ojedinělé. Pro nedostatek příkladů jsem proto nucena zmínit i ty, které vznikly před rokem 2000.

Prvotní byl film nesoucí odpovídající název *Ascetic: Woman and Woman* (Kŭmjong, 금용, 1976). Kritici se dlouho dohadovali, zda film zařadit jako lesbický či pouze feministický. Spousta z nich oponovala, že nepatří ani do jedné kategorie. Samotný režisér filmu Kim Suhjŏng prohlásil v rozhovoru pro gay časopis Buddy, že jeho cílem bylo natočit spíše feministický film, než lesbický. Nicméně i po tomto prohlášení vrchní editor časopisu Buddy nadále tvrdí, že se jedná o první lesbický film v Jižní Koreji.¹⁴⁰ Tento snímek sice získal ocenění ve stejném roce, co vyšel, ale nějak zvlášť velkou pozornost publika na sebe nepřitáhl. V modernějším kontextu je za nejznámější, ukázkový považován film *Memento mori*, pocházející z roku 1999. *Memento mori* se zaměřuje na vztah dvou dívek ze střední

¹³⁹ <http://hangukyeonghwa.com/2013/02/21/white-night-%EB%B0%B1%EC%95%BC-screening-and-qa-with-director-leesong-hee-il>

¹⁴⁰ Lee, Jooran: *Remembered Branches: Towards a Future of Korean Homosexual Film*, str. 274.

školy, kde jedna z nich spáchá sebevraždu a veřejně pak straší homofobní studenty.¹⁴¹ V jedné z analýz o filmu¹⁴² autoři naznačují, že film končí tím, že duch přenáší svou sexuální orientaci na nový pár. Neznamená to tedy, že by film symbolizoval homofobii publika nebo režiséra, ale značí věčný návrat homosexuality a jeho teror zaměřený pouze na homofobní charaktery. V tomto ohledu tvrdí, že tímto se *Memento mori* odlišuje od ostatní tradiční, homofobní reprezentace homosexuality a stává se tak nejdůležitějším lesbickým filmem.¹⁴³

Jak Sin J. podotýká, znázorňování lesbické sexuality je méně viditelné než zobrazování mužské homosexuality. Pokud viditelné jsou, tak pouze aby vyvolaly u diváků šok.¹⁴⁴ Jako například v *Scarlett Letter* (Čuhong kŭlssi, 주홍글씨, 2004), který demonstruje homosexualitu jako sexuální perversi a ztrátu morálky postavy. V tomto filmu dochází k šokujícímu odhalení, že ženy, které jsou zapleteny se stejným mužem, spolu dříve měly lesbický poměr. Podobný, podivný milostný trojúhelník se objevuje i v *In My End Is My Beginning* (Kkŭtgwa sidžak, 끝과 시작, 2009). Jedna ze dvou ženských postav zjistí, že ji její manžel, který zemřel při nehodě, podváděl. S jeho milenkou ale pak naváže kontakt a rozvine milostný vztah. V tomto ohledu se jedná ale spíše o bisexualitu a také opět o zkreslené zobrazení homosexuality, tudíž skutečné filmy o lesbičkách opravdu téměř neexistují.

---

¹⁴¹ Shin, Jeeyoung: *Negotiating Local, Regional, and Global: Nationalism, Hybridity, and Transnationalism in New Korean Cinema*, str. 157.

¹⁴² Grossman, Andrew; Lee, Jooran: *Memento Mori and Other Ghostly Sexualities*.

¹⁴³ Shin, Jeeyoung: *Negotiating Local, Regional, and Global: Nationalism, Hybridity, and Transnationalism in New Korean Cinema*, str. 158.

¹⁴⁴ Shin, Jeeyoung: *Negotiating Local, Regional, and Global: Nationalism, Hybridity, and Transnationalism in New Korean Cinema*, str. 158.

Závěr

Cílem této práce bylo stručně seznámit veřejnost s problematikou homosexuálů v Korejské republice. Učinila jsem tak na příkladu několika známějších filmů, které vznikly v období po roce 2000. Většina korejských občanů si stále myslí, že je homosexualita abnormální a současný neblahý fenomén. Předpojatost a neznalost často vede k tomu, že homosexuálové jsou odtrhnuti od svých rodin, odsouzeni křesťanskými komunitami a opovrhováni homofobními jedinci.

V první části práce jsem se nejprve snažila na základě načerpaných materiálů stručně osvětlit historické postavení homosexuálů v Korejské republice a tím vyvrátit tvrzení, která popírala homosexualitu v Koreji. Bylo zjištěno, jaká existovala míra tolerance vůči nim ve starých dobách, jaké bylo jejich působení a k jakým došlo změnám, jež měly za důsledek dnešní vnímání homosexuality. Poukázala jsem na postupný vznik organizací, formování současné komunity a také na jednotlivá významná místa, kde se homosexuálové vyskytují.

Velkou část práce jsem již dále věnovala samotné filmové produkci. Nevynechala jsem historický úvod, který se týkal filmů tedy období cenzury a limitu dovozu snímků ze zahraničí, ani období, kdy začaly vznikat první kontroverznější filmy potýkající se s láskou mezi stejným pohlavím.

Mými hlavními prameny se staly korejské queer filmy, dle kterých jsem mohla posuzovat jednotlivé prvky – jakou obsahuje film myšlenku, jaké jsou nejčastější motivy a aspekty obsažené ve filmu. Sekundární zdroje pak tvořily jednotlivé práce vytvořené na podobné téma, knihy zabývající se filmem či jiné materiály věnující se životu homosexuálů v Jižní Koreji. Práce se pohybovala ve třech obdobích, kdy první bylo jen stručně nastíněno a to období, kdy byla homosexualita ve filmech převážně potlačena. V druhém období vycházely hlavně snímky, kde byla tematika homosexuality skryta a přijatelná tak pro veřejnost. Poslední období je dobou, kdy se korejská společnost stala tolerantnější vůči filmům s touto problematikou, díky filmu *King and the Clown*. Snažila jsem se vyhledávat, jak moc byly jednotlivé kousky úspěšné, a bylo zjištěno, že mezi nejúspěšnější patří spíše ty, ve kterých je homosexualita jen prvkem pro zpestření filmu, nebo je podána tak, aby nedráždila heterosexuální publikum. *Bungee Jumping On Their Own* se stal úspěšný, protože ho lidé nevidí jako film vyložený o homosexualitě, ale o vztahu mezi ženou a mužem, kdy pouze dojde k reinkarnaci ženy na muže a proto je přijatelný fakt, že muži mezi sebou pěstují homosexuální vztah. Další jsou filmové thráky, mezi které se řadí *King and the Clown*,

Antique a *Frozen Flower*. Jmenované jsou filmy, které sice zahrnují homosexualitu, ale neodráží skutečný obraz.

King and the Clown nepřímo zobrazuje homosexualitu v negativním světle a *Antique* pro změnu slouží spíše jako potěšení pro ženskou populaci, díky obsazení filmu, které je tvořeno pohlednými herci. Se skutečnou homosexualitou a problémy s ní spjaté se tyto filmy tedy vůbec nezabývají. Všechny ostatní filmy, kterým byl v práci věnován prostor, jsou již realističtější a soustředí se na skutečné problémy. Bohužel je vidět, že filmy zabývající se striktně homosexualitou a skutečnou prezentací pohledu na věc, se setkávají s menším úspěchem a nejsou tak dostatečně rozšířené mezi širokou veřejnost, která má prozatím stále dost zkreslený pohled na homosexualitu díky populárnějším snímkům, které byly již zmíněny.

Nejčastějšími prvky v takovýchto filmech je pak otázka rodiny, její přijetí homosexuálního člena, prvek svatby, křesťanství a problém homofobie a jejích následků. Často se i vyskytuje vidina Evropy, jako svobodné země, kam korejští homosexuálové rádi utíkají, aby unikly před předpojatostí společnosti.

V poslední části práce jsem se snažila krátce osvětlit, proč většina filmů, které jsem zmínila, byla vyloženě o lásce mezi mužem a mužem a jak je na tom filmová produkce s filmy o lesbičkách. Podrobnější rozpracování této kapitoly vyžaduje věnovat se otázce postavení žen v korejské společnosti a feminismu žen v Koreji. Ráda bych se jednou v budoucnu věnovala celému tématu, a proto jsem se držela jen stručného popisu, který se zaměřil vyloženě na filmy a obecně známou realitu.

Homosexualita je téma poněkud nové a aktuální, proto se ještě stále potýkáme s nedostatkem zdrojů a s nedostatečným výzkumem, což vede k tomu, že nemůžeme dělat jednoznačné závěry. Můžeme očekávat především to, že mladší generace již nebude tolik předpojatá, jako starší lidé a pro korejské homosexuály bude postupně vytvořeno pozitivnější prostředí pro život. Hůře už se dá odhadnout, v jaké míře budou vycházet queer filmy a zda se někdy nějaký film z nezávislé produkce dočká mainstream úspěchu i přes svůj kontroverzní obsah. Celkově je tato problematika dosti nejasná a proto bych se i nadále chtěla věnovat podrobnějšímu výzkumu, ať už v oblasti filmů, knih nebo vyloženě sociální a psychologické.

Zdroje

Primární zdroje

Antique (2008). Min Kyu-Dong. Showbox.

Boy meets a boy (2008). Režie Kim Jho Kwang-soo. Generation Blue Films.

Bungee Jumping of Their Own (2001). Režie Kim Dae-seung. Cineclick Asia.

Frozen Flower (2008). Režie. Yoo Ha. Showbox.

Just Friends? (2009). Režie Kim Jho Kwang-soo. Generation Blue Films.

No Regret (2006) Režie Leesong Hee-il. CJ Entertainment.

Road Movie (2002). Režie Kim In-shik. Big Blue Films.

The King and the Clown (2005). Režie Lee Jun Ik. Cinema Service Co. Ltd.

Two Weddings and a Funeral (2012). Režie Kim Jho Kwang-soo. Generation Blue Films.

White Night (2012) Režie Leesong Hee-il. CinemaDal.

Sekundární zdroje

Bong, Youngshik (2006). *All Koreans are Equal, but Some Koreans are More Equal than Others: The Political Representations of Homosexuals in South Korea*. Paper presented at the annual meeting of the American Political Science Association, Marriott, Loews Philadelphia, and the Pennsylvania Convention Center. Dostupné na: <http://citation.allacademic.com/meta/p153393_index.html

Bong, Youngshik (2008). *The Gay Rights Movement in Democratizing Korea*. Korean Studies 32. str. 86 – 103.

Čo, Söngbä (2003). *게이 남성의 소비/공간과 몸의 정치학*. 서울 연세대학교.

Eckert, Carter J. (2009): Epistolary Korea: Letters in the Communicative Space of the Chosŏn 1392–1910. *Male Concubinage*. Ed. Kim, Jahyun Haboush. Columbia University Press, New York str. str. 235-245.

Fyelling, Elise (2012). *Her Story: Lesbians in Japan and South Korea*. University of Oslo.

Grossman, Andrew; Lee, Jooran (2005). *Memento Mori and Other Ghostly Sexualities*. New Korean Cinema. Edit. Shin, Chi-Yun, Stringer Julian, 180-192. New York: New York University Press.

Haggerty G.; Beynon J.; Eisner D. (2000). *Encyclopedia of Lesbian and Gay Histories and Cultures: An Encyclopedia*. Gay histories and cultures. Vol. 2, Taylor & Francis.

Han, Se Hee (2011). *Globalization and hybridity of Korean cinema : critical analysis of Korean blockbuster films*. University of Texas at Austin.

Hamilton, Robert (2013). *Queer Identity and Sexuality in South Korea: A Critical Analysis via Male Bisexuality*. Seoul National University.

Hilton, Anne (2007). *Out of the Closet and Onto the Big Screen: Portrayals of Homosexuality in South Korean Cinema*. Columbia University.

Cho, Song Pae John. (2009). *The Wedding Banquet Revisited: Contract Marriages Between Korean Gays and Lesbians*. Anthropological Quarterly 82 no. 2. str. 401 - 422.

Choi, Jinhee (2010). *The South Korean Film Renaissance Local Hitmakers, Global Provocateurs*. Wesleyan University Press.

Kang, Sowŏn (2004). *퀴어로맨스: 한국독립단편영화에 나타난 동성애 재현에 관한 에세이*. 서울한국독립영화협. no. 20.

Khor, Diana; Saori Kamano (2006). *Lesbians in East Asia: Diversity, Identities and Resistance*. New York: Harrington Park Press

Kim, Haboush Jahyun (2003). *Versions and subversions: patriarchy and polygamy in Korean narratives*. Women and Confucian Cultures In Premodern China, Korea, and Japan. Berkeley: University of California Press.

Kim, Sujön (2012): *Tubõnõi kjõrhonsikkwa hanbõnõi čangnjesik: Kchüõ hadži anhün kchüõ romäntchik kchomidi*. Jõngmimunhakjõnguhõ, vol. 33. Str. 180-200.

Kim, Pil Ho; Singer, Colin (2011). *Three Periods of Korean Queer Cinema: Invisible, Camouflage and Blockbuster*. Acta Koreana 14:1, pp. 115-134.

Kim, Younggwan; Hahn, Sookja (2006): *Homosexuality in ancient and modern Korea*. Culture, Health & Sexuality: An International Journal for Research, Intervention and Care 8:1, str. 59-65.

Lee, Juwon (2012). *Imagining Nation, Imagining Queerness in Contemporary South Korean Films*. The Ohio State University. Department of Comparative Studies Honors Theses.

Lee, Jooran (2000). *Remembered Branches*. Journal of Homosexuality, 39:3-4. str. 273-281.

Lee, Mina (2007). *Lesbians Suffer More Hostility Than Gay Men*. JoongAng Daily. Culture section. Dostupné na: <http://joongangdaily.joins.com/article/view.asp?aid=2873423>.

Leupp, Gary P. (1995). *Male Colors: the Construction of Homosexuality in Tokugawa Japan*. Berkeley: University of California Press.

Moon, J. (2006). *The Meaning of Newness in Korean Cinema: Korean New Wave and After*. Korea journal. Vol. 46.2006, 1, str. 36-60.

Murray, Stephen O (2000). *Homosexuality*. Chicago: University of Chicago Press, print.

Noh, Sween (2001). *Reading YAOI Comics: An Analysis of Korean Girls' Fandom*. Dostupné na : http://astro.temple.edu/~moongsil/study/yaoi_eng.pdf

Paquet, Darcy (2005). *The Korean Film Industry: 1992 to the Present*. New Korean Cinema, edit. Shin Chi-Yun, Stringer Julian, str. 32-50. New York: New York University Press.

Paquet, Darcy (2009). *New Korean Cinema - Breaking the Waves*. Wallflower Press.

Park, Seung Hyun (2007). *Korean Cinema After Liberation: Production, Industry, and Regulatory Trends*. Seoul Searching: Culture and Identity in Contemporary Korean Cinema, edit. Frances Gateward, str. 15-35. Albany: State University of New York Press.

Rutt, Richard (1961). *The Flower Boys of Silla (Hwarang)*. Transactions of the Royal Asiatic Society, Korea Branch 38. str. 1-66.

Sanders, Douglas (2009). *Mujigae Korea*.

Dostupné na: <http://www.thegrandnarrative.files.wordpress.com/2009/08/mujigae-korea.doc>

Seo, Dong Jin (2001). *Mapping the Vicissitudes of Homosexual Identities in South Korea*. Journal of Homosexuality 40. str. 65-79.

Sŏ, Tongdžin (2005) : *인권, 시민권 그리고 섹슈얼리티: 한국의 성적 소수자 운동과 정치학*. 경제와 사회 67. str. 66-87 + str. 352-3. Print.

Shin, Jeeyoung (2008). *Negotiating Local, Regional, and Global: Nationalism, Hybridity, and Transnationalism in New Korean Cinema*. Indiana University. Communication and Culture. ProQuest.

Shin, Jeeyoung (2013). *Male Homosexuality in The King and the Clown: Hybrid Construction and Contested Meanings*. Journal of Korean Studies 18, str. 89-114.

Sullivan, Gerard; Jackson A. Peter (2013). *GAY AND LESBIAN ASIA: Culture, Identity, Community*. Routledge.

Tsang, Sze-wan (2009). *Unfamiliar time and space: the actualization of sexual identity in Korea*. The University of Hong Kong.

Yang, Junghoon (2013). *Homosexuals and the Contemporary Gay Rights Movement in Korea: Movement Participation and Collective Identity*. School of Global Studies University of Gothenberg.

Im, Ho Jun (2000). *전환기 사회의 영화에서 동성애 재현의 세 가지 양상: <하원의원>, <딸기와 초콜렛>, <내일로 흐르는 강>*. 문학과영상학회. Vol. 1, No. 2.

Youn, Gahyun (1996). *Do Human Rights Exist for Korean Gay Men and Lesbians?* Paper presented at the "Stigma, Human Rights, and Sexual Orientation International Perspective, symposium at the Annual Meeting of the American Psychological Association (104th, Toronto, Ontario, Canada)

Youn, Gahyun (1997). *동성애의 심리학*. Seoul: Hakjisa.

Internetové zdroje

<http://www.utopia-asia.com/korlife1.htm>.

<http://www.imdb.com/>

<http://www.hancinema.net/>

<http://www.koreanfilm.org/>